

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

2/фeбруар 2013.

Година LIII

ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ПРИВРЕДЕ

Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 2
фебруар 2013.
година LIII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија и привреде Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfp.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија и привреде

Уређивачки одбор
Даница Васиљевић, Весна Хрељац-Ивановић,
мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Даница Васиљевић
секретар Министарства

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfp.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и савремена мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија и привреде Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија и привреде Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfp.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2013 by Министарство финансија и привреде Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман новчаних средстава која уговором о донацији Фонд „Руски свет“ из Москве даје Филолошком факултету у Београду у функцији спровођења пројекта „Руски језик као страни у Србији“ 9
2. Порески третман изградње и промета дела грађевинског објекта у случају када физичко лице, на чије име гласи одобрење за изградњу грађевинског објекта, изгради предметни објекат на сопственом земљишту ангажујући извођача радова и, након изградње предметног објекта, део тог објекта задржи за сопствене потребе, а на делу изврши први пренос права располагања другим физичким лицима 12
3. а) Да ли обвезник ПДВ, који је у периоду од 2008. до 2012. године набављао добра и услуге у циљу изградње објекта за обављање делатности, има право на одбитак претходног пореза за набављена добра и примљене услуге у случају када је објекат изграђен без одобрења за изградњу, односно грађевинске дозволе? 21
б) Утврђивање опорезиве добити у пореском билансу обвезника који не примењује МРС, односно МСФИ 21

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара која се сматрају секундарним сировинама и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, а који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, као и издавање рачуна за тај промет 27
-

-
2. Утврђивање пореске основице за промет добара односно услуга за који је примљен аванс закључно са 30. септембром 2012. године, а промет добара односно услуга (за који је примљен аванс) врши се од 1. октобра 2012. године, у случају када је накнада за промет добара односно услуга изражена у страниј валути 31
  3. Порески третман промета услуга уклањања снега са тротоара, улица и путева 34
  4. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ почев од 1. јануара 2013. године код промета добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору – обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност, у случају када је обвезник ПДВ – извођач радова примио аванс за промет добара, односно услуга из области грађевинарства закључно са 31. децембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ . . . 35
  5. Да ли се на новчана средства која Народни музеј „Зајечар“ добија од Амбасаде Краљевине Норвешке за реализацију пројекта „Источна капија Царске палате Феликс Ромулијана“ обрачунава и плаћа ПДВ? 38
  6. Утврђивање пореске основице ПДВ у случају када обвезник ПДВ који се бави продајом робе путем поште и интернета, у току спровођења акције организоване у сврху побољшања продаје, уз промет два производа поклања трећи производ, при чему је за промет сва три производа утврђена јединствена накнада 39
  7. Порески третман предаје јела и пића за конзумацију на лицу места, без накнаде, лицима којима обвезник ПДВ пружа услуге приређивања игара на срећу, у циљу подстицања тих лица да што дуже учествују у играма на срећу 41

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Утврђивање вредности отуђених сталних средстава за која је обвезник вршио обрачун амортизације за пореске сврхе, па та средства расходује и уништи, односно прода их као отпадни материјал, са становишта закона који уређује опорезивање добити правних лица 43
-

-
2. Утврђивање набавне вредности нематеријалних улагања – жигова која је обвезник стекао путем статусне промене привредног друштва – спајање уз припајање 45
  3. Право на коришћење пореског подстицаја у случају улагања извршеног ради подизања и набавке вишегодишњих засада 48

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права код преноса права својине на непокретности (стечене 1998. године) са привредног друштва на његовог оснивача – физичко лице, који се врши у вези са брисањем тог друштва из Регистра привредних субјеката? 51
2. Да ли правно лице – нерезидент Републике Србије, које је резидент Републике Грчке, код преноса уз накнаду права својине на непокретности која се налази на територији Републике Србије плаћа порез на пренос апсолутних права у Републици Србији? .. 52
3. Захтев за корекцију пореза на имовину утврђеног за стамбени објекат за 2009. годину 54

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Годишњи порез на доходак грађана за 2012. годину 59
2. Примена члана 85. став 1. тачка б) Закона о порезу на доходак грађана 68
3. Примена члана 85. став 1. тачка б) и став 7. Закона о порезу на доходак грађана који се односи на порески третман примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити 71

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност ослобођења од пореза на употребу моторних возила – за путничко возило које удружење грађана користи за помоћ интерно расељеним лицима 75
-

-
2. Порез на употребу ваздухоплова који обавља калибражу из ваздуха 77

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Републичка административна такса за жалбу против решења Агенције за безбедност саобраћаја..... 81

Ј А В Н И Р А С Х О Д И

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се на Центар дејјих летовалишта и опоравилишта града Београда може применити члан 7. став 1 тачка 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/2008 и 124/2012)? 83
2. На који начин апотеке могу да спроведу јавну набавку лекова са Листе лекова, а да при том обезбеде све лекове са Листе лекова, односно лекове свих произвођача?
С обзиром да РФЗО мења Листу лекова неколико пута у току године, која ступа на снагу најдуже у року од 8 дана од дана објављивања, који поступак јавне набавке применити у том случају, а да не би дошло до несташице лекова на тржишту? 85
3. а) Поступање наручиоца у случају расписивања друге фазе рестриктивног поступка за јавну набавку „Зимско одржавање путева и улица на територији општине Трстеник за 2012/2013 годину“ у ситуацији када су се на предметном тендеру јавила два понуђача, међу којима је и компанија која је тражила изјашњење о наставку поступка пред Републичком комисијом за заштиту права понуђача у поступцима јавних набавки 89
- б) Примена Закона о јавним набавкама везано за директно уговарање предметне набавке у случају изненадног погоршања временских прилика – услед падавина снега и поледице, у ком случају наручилац има намеру да спрове преговарачки поступак без објављивања јавног позива (чл. 24. ст. 1 тачка 4. Закона о јавним набавкама) 89
-

-
4. Да ли је Спортски савез Србије обавезан да спроведе поступак јавне набавке за реализацију редовног програма којим се остварује општи интерес у спорту, а који обухвата спровођење лекарских прегледа спортиста стипендиста Министарства омладине и спорта и категорисаних спортиста који се финансирају из буџета Републике Србије или је довољно да се са Заводом за спорт и медицину спорта Републике Србије, као државном установом, закључи уговор о обављању тих прегледа? 91
  5. Да ли се у случају када Туристичка организација Србије, у оквиру својих послова промоције туризма на иностраном тржишту, на приоритетним тржиштима ангажује PR агенције, примењује Закон о јавним набавкама и „како би се спроводио поступак с обзиром да су понуђачи странци“? 93
  6. Да ли корисник државних шума и обвезник извођења акције сузбијања губара набавку препарата може спровести у преговарачком поступку без објављивања јавног позива сагласно члану 24. Закона о јавним набавкама („јер друга врста поступка не може обезбедити да се препарат благовремено набави и благовремено спроведе акција сузбијања“)? 95
  7. Да ли општина Ковин, као наручилац, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за услуге чишћења канала са ВП „Подунавље“ ДП Ковин, с обзиром на делатност овог предузећа и мишљење Привредне коморе Србије? 98

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

1. Да ли се део средстава која Либерално демократска партија добија из буџета за финансирање редовног рада може уплаћивати сваког месеца на наменски рачун код АИК банке а.д. који би био изузет из блокаде, а са којег би банка директно наплаћивала потраживања по основу отплате кредита? 103
-

-
2. Финансирање редованог рада политичких субјеката чији су кандидати изабрани за одборнике Скупштине Града Ниша, а ради преноса средстава у складу са чл. 16. и 17. Закона о финансирању политичких активности 105

Ф И Н А Н С И Ј С К И С И С Т Е М

ЗАТЕЗНА КАМАТА

1. Начин обрачуна затезне камате у случају када је уговорена валутна клаузула. 109

П О Д С Е Т Н И К

- Финансијски прописи донети у фебруару месецу 2013. године 111
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман новчаних средстава која уговором о донацији Фонд „Руски свет“ из Москве даје Филолошком факултету у Београду у функцији спровођења пројекта „Руски језик као страни у Србији“

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00024/2013-04 од 25.2.2013. год.)

Са стаповишња пореза на поклон

Ако уговором о донацији Фонд „Руски свет“ из Москве даје Филолошком факултету у Београду новчана средства у уговореном износу преко 30.000 динара, у функцији спровођења пројекта „Руски језик као страни у Србији“, без обавезе протавчинидбе од стране Филолошког факултета на име примљених средстава, при чему се то давање не врши у функцији реализације међународног уговора који је закључила Република Србија, а којим је уређено да се на добијени новац неће плаћати порез на поклон, порез на поклон се плаћа на вредност поклона преко 30.000 динара примљен у једној календарској години.

Наиме, према одредби члана 14. став 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС,

80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12, у даљем тексту: ЗПИ), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу – осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, употребљаваном пловилу, односно на употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног, и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Порез на поклон плаћа се и у случају преноса без накнаде имовине правног лица која је предмет опорезивања у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. до 9. овог члана (члан 14. став 3. ЗПИ).

Од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузимају се новац, права, односно ствари из члана 14. став 2. ЗПИ, које наследник наследи, односно поклонопримац прими на поклон, од истог лица, за вредност наслеђа, односно поклона, до 30.000 динара у једној календарској години по сваком од тих основа (члан 14. став 8. ЗПИ).

Са сјановишија Закона о порезу на додају вредности

- Примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу (промет добара или услуга) даваоцу новчаних средстава, не сматра се предметом опорезивања ПДВ.

Према томе, на новчана средства која Филолошки факултет добија од фонда „Руски свет“ из Москве за реализацију пројекта „Руски језик као страни у Србији“, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да ова новчана

средства не представљају накнаду за промет добара и услуга који врши Филолошки факултет. Међутим, када Филолошки факултет из добијених новчаних средстава врши набавку добара или услуга у Републици Србији, испоручилац добара, односно пружалац услуга, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром на то да у конкретном случају не постоји основ за остваривање пореског ослобођења.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

- На увоз добара који врши Филолошки факултет, а чија набавка се финансира из средстава донације добијене од фонда „Руски свет“ из Москве, не плаћа се ПДВ, уколико се увоз предметних добара врши за рачун Филолошког факултета који је у јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у

складу са царинским прописима, наведен као власник добара која се увозе, и ако се увоз у свему врши у складу са одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, што утврђује надлежни царински орган у сваком конкретном случају.

Наиме, према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима (члан 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

Увоз робе и услуга по основу донације и хуманитарне помоћи, као и увоз робе и услуга који се купују из средстава добијених од донације и хуманитарне помоћи и из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права, је слободан (члан 3. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

2. Порески третман изградње и промета дела грађевинског објекта у случају када физичко лице, на чије име гласи одобрење за изградњу грађевинског објекта, изгради

предметни објекат на сопственом земљишту ангажујући извођача радова и, након изградње предметног објекта, део тог објекта задржи за сопствене потребе, а на делу изврши први пренос права располагања другим физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00258/2012-04 од 29.1.2013. год.)

Са сјановишића Закона о порезу на додају вредности

Када физичко лице на чије име гласи одобрење за изградњу грађевинског објекта изгради грађевински објекат на сопственом земљишту ангажујући извођача радова и након изградње предметног објекта део тог објекта задржи за сопствене потребе, а на делу изврши први пренос права располагања другим физичким лицима, не постоји обавеза подношења евиденционе пријаве (Образац ЕППДВ), с обзиром да се једнократна изградња грађевинског објекта у циљу преноса права својине на делу тог објекта, не сматра трајном активношћу физичког лица, односно активношћу коју ово лице врши у оквиру обављања делатности.

Наиме, одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Одредбом члана 38. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), која се примењивала закључно са 31. децембром 2012. године, било је прописано да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Одредбом члана 38. став 1. Закона, која се примењује од 1. јануара 2013. године, прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

У складу са наведеним законским одредбама, закључно са 31. децембром 2012. године, обавезу подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу, у прописаном року, имало је лице које је самостално вршило промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности као трајне активности која се вршила у циљу остваривања прихода, а које је у претходних 12 месеци остварило укупан промет већи од 4.000.000 динара. Почев од 1. јануара 2013. године, обвезником ПДВ се сматра лице које самостално врши промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, а које је у претходних 12 месеци остварило укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Са сјановишија Закона о порезима на имовину

Када физичко лице својим средствима гради стамбени објект на свом земљишту, за коју изградњу му је издата грађевинска дозвола, стицање права својине на

конкретном објекту у корист тог физичког лица не сматра се прометом и не подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права.

Када физичко лице које није ПДВ обвезник, у складу са прописима којима се уређује порез на додатну вредност, прода једну или више посебних целина у оквиру стамбеног објекта који је изградило на сопственом земљишту и коме је за ту изградњу на његово име издата грађевинска дозвола, тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС, у даљем тексту: ЗПИ). То значи да се порез на пренос апсолутних права плаћа, осим када се у складу са ЗПИ оствари право на пореско ослобођење.

Порез на пренос апсолутних права утврђује се решењем надлежног пореског органа, што значи да продавац (као обвезник тог пореза) не врши самоопорезивање, већ за сврху опорезивања подноси пореску пријаву на обрасцу ППИ-4, са документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе и доказима за остваривање права на пореско ослобођење (ако таквим доказима располаже), пореском органу надлежном према месту непокретности на којој се право својине преноси.

Када продавац који није обвезник ПДВ, након 8. јула 2007. године врши пренос права својине на стану (као посебној економској целини у оквиру изграђеног стамбеног објекта) физичком лицу које купује први стан, порез на пренос апсолутних права се не плаћа за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану – ако су испуњени

услови прописани чл. 31а и 31б Закона. Ако су испуњени прописани услови за пореско ослобођење, то право се (у прописаном обиму) остварује решењем пореског органа. Када је право на пореско ослобођење остварено – у делу у коме је остварено, не долази до плаћања пореза на пренос апсолутних права.

Наиме, према одредби члана 23. став 1. тачка 1) ЗПИ, порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. ЗПИ).

Према одредби члана 31а став 1. ЗПИ, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 1. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 31а став 2. ЗПИ).

Ако је површина стана који купац првог стана купује већа од површине одговарајућег стана из става 1. овог члана, порез се плаћа на пренос права својине на разлику површине купљеног и површине одговарајућег стана (члан 31а став 3. ЗПИ).

Према одредби члана 31б став 1. ЗПИ, право на пореско ослобођење, у складу са одредбама члана 31а овог закона, нема обвезник који право својине на стану преноси:

1) лицу на основу чије прве куповине стана је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а овог закона;

2) члану породичног домаћинства купца првог стана за кога је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а овог закона.

Утврђивање пореза на имовину, пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права врши се на основу података из пореске пријаве, пословних књига пореских обвезника и других података којима орган

надлежан за утврђивање, наплату и контролу пореза располаже, а од значаја су за утврђивање пореске обавезе (члан 33. став 1. ЗПИ).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе у смислу члана 29. ст. 1. до 7. овог закона, са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе (члан 36. став 1. ЗПИ).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права, за сврху остваривања права на пореско ослобођење из члана 31а овог закона, уз документацију из става 1. овог члана, подноси и оверену изјаву купца да купује први стан за себе, односно за себе и одређене чланове његовог породичног домаћинства, као и друге доказе из којих произлази да су испуњени услови за ослобођење по том основу које му је пружио купац првог стана (члан 36. став 2. ЗПИ).

Порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права утврђују се решењем пореског органа (члан 39. став 2. ЗПИ).

Према одредби члана 39б ЗПИ, надлежни порески орган утврђује право на пореско ослобођење у складу са одредбама чл. 31а и 31б став 1. овог закона, на основу података из члана 33. став 1. овог закона, изјаве купца из члана 36. став 2. овог закона, као и других доказа да су испуњени услови за остваривање тог права.

Са сјановишија Закона о порезу на добити правних лица

Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 и 119/12,

у даљем тексту: ЗПДПЛ) уређено је опорезивање добити правних лица. С тим у вези, одредбе овог закона не односе се на опорезивање прихода физичких лица.

Наиме, према члану 1. ЗПДПЛ, порески обвезник пореза на добит правних лица је привредно друштво, односно предузеће (организовано у облику: акционарског друштва, друштва са ограниченом одговорношћу, ортачког друштва, командитног друштва, друштвеног или јавног предузећа), задруга која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду, као и друго правно лице које није организовано као привредно друштво, односно предузеће, односно задруга уколико приходе остварује претежно продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду, односно друго правно лице које се не сматра правним лицем из ст. 1. до 3. тог члана (у даљем тексту: недобитна организација) која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Са стиановишииџа њореза иа доходак ѓрађана

Када физичко лице које се, сагласно одредби члана 32. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02–др. закон, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12, 114/12–УС, у даљем тексту: ЗПДГ), не сматра предузетником и обвезником пореза на приход од самосталне делатности, остварује приход по основу продаје непокретности, тако остварени приход подлеже опорезивању порезом на капиталне добитке, сагласно чл. 72. до 80. ЗПДГ.

Наиме, приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретностима, предмет је опорезивања порезом на капитални добитак сагласно одредби члана 72. став 1. тачка 1) Закона.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама овог закона (члан 72. став 5. ЗПДГ).

Продајном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. ЗПДГ).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са овим законом (члан 74. став 1. ЗПДГ).

Код продаје непокретности коју је обвезник сам изградио, набавну цену чини износ трошкова изградње, а ако обвезник не докаже износ трошкова изградње, тржишна цена непокретности која је узета или могла бити узета као основица пореза на имовину, а у случају продаје непокретности у изградњи набавну цену чини износ трошкова изградње које је обвезник имао до дана продаје (члан 74. ст. 4. и 5. ЗПДГ).

Стопа пореза на капитални добитак износи 15%.

Министарство финансија и привреде указује да се порез на капиталне добитке утврђује и плаћа по решењу надлежног пореског органа.

Са сјановишија пореског постоујка и пореске администрације

Министарство финансија и привреде напомиње да, сагласно одредбама члана 10. став 2. тач. 1) и 4) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка и 93/12, у даљем тексту: ЗПППА), у порескоправном односу из става 1. овог члана, физичко, односно правно лице има право на повраћај више или погрешно наплаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и на повраћај пореза када је то другим пореским законом предвиђено, односно да користи више или погрешно уплаћени порез односно споредна пореска давања за намирење доспелих обавеза по другом основу, путем прекњижавања.

Ако се лице из става 2. овог члана определи за повраћај више или погрешно наплаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и за рефакцију, односно рефундацију пореза, односно за намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, Пореска управа има обавезу да по захтеву донесе решење без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, ако пореским законом није друкчије уређено (члан 10. став 3. ЗПППА).

3. а) Да ли обвезник ПДВ, који је у периоду од 2008. до 2012. године набављао добра и услуге у циљу изградње објекта за обављање делатности, има право на одбитак претходног пореза за набављена добра и примљене услуге у случају када

је објекат изграђен без одобрења за изградњу, односно грађевинске дозволе?

б) Утврђивање опорезиве добити у пореском билансу обвезника који не примењује МРС, односно МСФИ

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00055/2013-04 од 14.2.2013. год.)

а) Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

Обвезник ПДВ, који је у периоду од 2008. до 2012. године набављао добра и услуге у циљу изградње објекта за обављање делатности, има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за извршени промет добара и услуга, одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова (да набављена добра и примљене услуге користи, односно да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, као и да поседује рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са прописима који су се примењивали у периоду у којем су добра и услуге набављени), независно од тога што је објекат изграђен без одобрења за изградњу, односно грађевинске дозволе.

Наиме, према одредбама члана 28. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон о ПДВ), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски делјивих целина у оквиру тих објеката, односно

примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредбама члана 28. став 2. Закона о ПДВ, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона о ПДВ прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона о ПДВ, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Министарство финансија и привреде напомиње да обвезник ПДВ који је остварио право на одбитак претходног пореза за набављена добра и примљене услуге у току изградње грађевинског објекта за вршење делатности био би

дужан да, уколико дође до спровођења решења о рушењу објекта издатог од стране надлежног органа, изврши исправку одбитка претходног пореза у складу са Законом о ПДВ (укупног износа претходног пореза ако објекат није стављен у употребу, односно дела претходног пореза утврђеног у складу са чланом 32. Закона о ПДВ ако је објекат стављен у употребу, тј. ако је опредељен моменат прве употребе објекта).

б) Са аспекта Закона о порезу на добити правних лица

Обвезник у својим пословним књигама евидентира приходе и расходе по основу којих у билансу успеха (на одговарајућој позицији) исказује резултат пословања, односно добитак (губитак) пре опорезивања, при чему је дужан да биланс успеха саставља у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија и МРС, односно МСФИ, или (уколико се ради о малом правном лицу које није у обавези да примењује МРС, односно МСФИ), у складу са начином признавања, мерења и процењивања прихода и расхода који прописује министар финансија. Тако утврђени добитак обвезник преноси у порески биланс и исказује га у Обрасцу ПБ 1 који је прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10, 8/11, 13/12 и 8/13, у даљем тексту: Правилник), под редним бројем 1. – Добит пословне године, при чему се усклађивањем тако исказане добити пословне године (из биланса успеха), на начин прописан Законом о порезу на

добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 и 119/12, у даљем тексту: Закон о порезу на добит), утврђује опорезива добит обвезника.

Наиме, одредбом члана 6. став 2. Закона о порезу на добит прописано је да се опорезива добит утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, на начин утврђен овим законом.

Опорезива добит обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, не примењује МРС, односно МСФИ, утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити обвезника, исказане у складу са начином признавања, мерења и процењивања прихода и расхода који прописује министар финансија, на начин утврђен овим законом (члан 6. став 3. Закона о порезу на добит).

Према одредби члана 7. став 1. Закона о порезу на добит, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

Када је реч о утврђивању опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, не примењује МРС, односно МСФИ, признају се расходи у складу са начином признавања, мерења и

процењивања расхода који прописује министар финансија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. став 2. Закона о порезу на добит).

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на добит, за утврђивање опорезиве добити признају се приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

За утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, не примењује МРС, односно МСФИ, признају се приходи у складу са начином признавања, мерења и процењивања прихода који прописује министар финансија, осим прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 23. став 2. Закона о порезу на добит).

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета добара која се сматрају секундарним сировинама и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, а који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, као и издавање рачуна за тај промет

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00093/2013-04 од 25.2.2013. год.)

За промет добара која се, у складу са Правилником о утврђивању секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 107/12, у даљем тексту: Правилник), сматрају секундарним сировинама и промет услуга које се, у складу са Правилником, сматрају услугама које су непосредно повезане са секундарним сировинама, а који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, обавезу обрачунавања ПДВ има обвезник ПДВ – прималац тих добара и услуга као

порески дужник из члана 10. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон). Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом. У рачуну који обвезник ПДВ – испоручилац секундарних сировина, односно пружалац услуга непосредно повезаних са секундарним сировинама издаје за опорезиви промет тих добара и услуга, а за који обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац тих добара и услуга као порески дужник, не исказују се подаци из члана 42. став 4. тач. 6) – 8) и 10) Закона, већ се исказује укупан износ накнаде за извршени промет добара и услуга у складу са одредбом члана 6. став 2. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 123/12, у даљем тексту: Правилник о рачунима).

Наиме, одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 10. став 1. тачка 1) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник је прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ (члан 10. став 2. тачка 1) Закона).

Према одредбама члана 2. Правилника, секундарним сировинама, у смислу члана 10. став 2. Закона, сматрају се:

- 1) отпаци и остаци од гвожђа и челика, бакра, никла, алуминијума, олова, цинка, калаја, волфрама, молибдена, тантала, магнезијума, кобалта, бизмута, кадмијума, титанијума, цирконијума, антимона и мангана;
- 2) згура, укључујући и гранулисану, коварина и остали отпаци при производњи гвожђа или челика;
- 3) згура, пепео и остаци који садрже метале, арсен или једињења метала и арсена, који не настају при производњи гвожђа и челика;
- 4) грануле и прах, од сировог гвожђа, мангановог огледаластог гвожђа, гвожђа или челика;
- 5) отпаци и остаци од племенитих метала, метала платираних племенитим металом и остали остаци и отпаци који садрже племените метале;
- 6) отпаци и остаци хартије или картона за поновну прераду;
- 7) стаклени крш и остали отпаци од стакла;
- 8) отпаци, струготине и остаци од пластичних маса;
- 9) отпаци, струготине и остаци од гуме (осим тврде гуме), прах и грануле добијене од тих производа;
- 10) отпаци од текстила, коже, имитације коже и крзна.

Отпацима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се и добра неупотребљива због лома, резања, цепања, истрошености или другог начина оштећења.

Племенитим металима из става 1. тачка 5) овог члана сматрају се злато, сребро, платина, иридијум, родијум и паладијум.

Према одредби члана 3. Правилника, услугама које су непосредно повезане са секундарним сировинама, у смислу одредбе члана 10. став 2. тачка 1) Закона, сматрају се услуге сортирања, сечења, растављања на делове, чишћења, полирања и пресовања секундарних сировина из члана 2. овог правилника.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Сагласно одредбама става 4. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сагласно одредби члана 6. став 2. Правилника о рачунима, обвезник ПДВ који врши опорезиви промет добара и услуга за који је, у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона, порески дужник прималац добара и услуга, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 2. тач. б) – 8) и 10) Закона, већ се исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

2. Утврђивање пореске основице за промет добара односно услуга за који је примљен аванс закључно са 30. септембром 2012. године, а промет добара односно услуга (за који је примљен аванс) врши се од 1. октобра 2012. године, у случају када је накнада за промет добара односно услуга изражена у страниј валути

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-714/2012-04 од 25.2.2013. год.)

Ако је обвезник ПДВ примио аванс за промет добара односно услуга закључно са 30. септембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ по општој стопи ПДВ од 18% (с обзиром да се у моменту пријема аванса промет за који је примио аванс опорезивао по општој стопи ПДВ од 18%), а промет добара односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. октобра 2012. године, дужан је да за предметни промет добара, односно услуга обрачуна ПДВ по општој стопи ПДВ од 20% на укупан износ накнаде за тај промет (без ПДВ). У случају да је накнада за промет добара односно услуга изражена у страниј валути, а плаћање те накнаде се врши у динарима, обрачунавање накнаде у динарима врши се

применом средњег курса централне банке, односно уговореног курса који важи на дан настанка пореске обавезе. С тим у вези, ако је закључно са 30. септембром 2012. године за предметни промет примљен аванс у динарској противвредности аванса израженог у страниј валути (уз примену средњег курса централне банке, односно уговореног курса који важи на дан пријема аванса) и по том основу обрачунат ПДВ по пореској стопи од 18% (применом прерачунате пореске стопе која износи 15,2542%), а промет добара односно услуга извршен од 1. октобра 2012. године (што значи да се тај промет опорезује по пореској стопи од 20%), основица за обрачунавање ПДВ за извршени промет добара односно услуга утврђује се применом прерачунате пореске стопе од 20% (која износи 16,6667%) на збир динарског износа аванса и динарског износа преосталог дела накнаде за промет добара односно услуга, при чему се динарски износ преосталог дела накнаде утврђује применом средњег курса централне банке односно уговореног курса који важи на дан промета добара односно услуга.

Наведени начин утврђивања пореске основице за промет добара односно услуга за који је примљен аванс закључно са 30. септембром 2012. године, примењује се независно од тога да ли је промет добара односно услуга извршен у периоду 1. октобар – 31. децембар 2012. године или од 1. јануара 2013. године.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз

накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбама члана 16. став 1. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи: промет добара и услуга или наплата односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене пореске основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачунатог ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке (члан 21. став 8. Закона).

Сагласно одредби члана 22. став 1. Закона, ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, за обрачун те вредности у домаћој валути примењује се средњи курс централне банке, односно уговорени курс који важи на дан настанка пореске обавезе.

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износила је 18%.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20% (члан 23. став 1. Закона).

Наиме, сагласно одредби члана 15. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама Закона), у члану 23. став 1. проценат: „18%“ замењује се процентом: „20%“.

Одредбом члана 52. Закона о изменама и допунама Закона прописано је да овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике

Србије“, а да ће се примењивати од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

У складу са наведеним законским одредбама, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга који је извршен закључно са 30. септембром 2012. године износила је 18%, а за опорезиви промет добара и услуга који се врши од 1. октобра 2012. године општа стопа ПДВ износи 20%.

Министарство финансија и привреде напомиње да евентуална измена уговора у циљу утврђивања другог износа накнаде за промет добара односно услуга због промене пореске стопе ПДВ, није предмет уређивања Закона, већ је ствар уговорних страна.

3. Порески третман промета услуга уклањања снега са тротоара, улица и путева

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-64/2013-04 од 25.2.2013. год.)

На промет услуга уклањања снега са тротоара, улица и путева (независно од њихове категоризације), ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи ПДВ од 8%.

Наиме, сагласно одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), општа

стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

Одредбом става 2. тачка 18) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет услуга одржавања чистоће на површинама јавне намене.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11 и 95/12), у члану 12в), прописано је да се одржавањем чистоће на површинама јавне намене, у смислу члана 23. став 2. тачка 18) Закона, сматра чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других површина јавне намене, прикупљање и одвожење комуналног отпада са тих површина, одржавање и пражњење посуда за отпатке на површинама јавне намене, као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта, плажа и тоалета.

Министарство финансија и привреде напомиње да за одређивање пореске стопе ПДВ по којој се опорезује промет предметних услуга није од значаја регистрација делатности пореског обвезника.

4. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ почев од 1. јануара 2013. године код промета добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору – обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност, у случају када је обвезник ПДВ – извођач радова примио аванс за промет добара, односно услуга из области

грађевинарства закључно са 31. децембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00170/2013-04 од 11.2.2013. год.)

Почев од 1. јануара 2013. године за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ – извођач радова врши инвеститору – обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон), обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има инвеститор као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња. Ако је обвезник ПДВ – извођач радова примио аванс за промет добара, односно услуга из области грађевинарства закључно са 31. децембром 2012. године и по том основу обрачунао ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), а промет тих добара, односно услуга (за који је примио аванс) врши од 1. јануара 2013. године, у том случају инвеститор, као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, обрачунава и плаћа ПДВ за тај промет, на основу коју чини преостали износ накнаде који плаћа или треба да плати извођачу радова за предметни промет.

Наиме, одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона.

Одредбом члана 10. став 2. тачка 3) Закона прописано је да је, изузетно од става 1. овог члана, порески дужник прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Одредба члана 10. став 2. тачка 3) Закона, а према одредби члана 52. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), примењује се од 1. јануара 2013. године.

Према одредбама члана 16. тач. 1) и 2) Закона, код промета добара и услуга пореска обавеза настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга. Наведена законска одредба примењивала се закључно са 31. децембром 2012. године.

Почев од 1. јануара 2013. године, а у складу са чланом 16. став 1. тач. 1) и 2) Закона, пореска обавеза код промета добара и услуга настаје даном када се изврши промет добара и услуга или наплата, односно плаћање ако је накнада или

део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга.

Поред тога, Министарство финансија и привреде – Сектор за фискални систем напомиње да није надлежно за давање одговора у вези са успостављеним облигационим односима између уговорних страна, па самим тим ни за утврђивање износа накнаде који, у конкретном случају, инвеститор треба да плати извођачу радова за промет добара, односно услуга.

5. Да ли се на новчана средства која Народни музеј „Зајечар“ добија од Амбасаде Краљевине Норвешке за реализацију пројекта „Источна капија Царске палате Феликс Ромулијана“ обрачунава и плаћа ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 401-00-419/2013-04 од 11.2.2013. год.)

Примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу (промет добара или услуга) даваоцу новчаних средстава, не сматра се предметом опорезивања ПДВ. Према томе, на новчана средства која Народни музеј „Зајечар“ добија од Амбасаде Краљевине Норвешке за реализацију пројекта „Источна капија Царске палате Феликс Ромулијана“, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да ова новчана средства не представљају накнаду за промет добара и услуга који врши Народни музеј „Зајечар“. Међутим, када Народни музеј „Зајечар“ из добијених новчаних средстава врши набавку добара или услуга у Републици Србији, испоручилац добара, односно пружалац услуга, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна

ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром на то да, у конкретном случају, не постоји основ за остваривање пореског ослобођења.

Наиме, одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

6. Утврђивање пореске основице ПДВ у случају када обвезник ПДВ који се бави продајом робе путем поште и интернета, у току спровођења акције организоване у сврху побољшања продаје, уз промет два производа поклања трећи производ, при чему је за промет сва три производа утврђена јединствена накнада

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-421/2012-04 од 5.2.2013. год.)

Када обвезник ПДВ који се бави продајом робе путем поште и интернета, у току спровођења акције организоване у

сврху побољшања продаје, уз промет два производа поклања трећи производ, при чему је за промет сва три производа утврђена јединствена накнада, сматра се да је извршен јединствен промет добара, за који обвезник ПДВ има обавезу обрачунавања ПДВ на основицу коју чини износ накнаде коју прима или треба да прими од примаоца добара или трећег лица за предметни промет, без ПДВ. Обрачунати ПДВ плаћа се у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон).

Наиме, одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције које су непосредно

повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

7. Порески третман предаје јела и пића за конзумацију на лицу места, без накнаде, лицима којима обвезник ПДВ пружа услуге приређивања игара на срећу, у циљу подстицања тих лица да што дуже учествују у играма на срећу

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-13/2013-04 од 5.2.2013. год.)

Обвезник ПДВ који, без накнаде, предаје јело и пиће за конзумацију на лицу места лицима којима пружа услуге приређивања игара на срећу, у циљу подстицања тих лица да што дуже учествују у играма на срећу, није дужан да по основу те предаје јела и пића обрачуна ПДВ, с обзиром да је реч о активностима које обвезник ПДВ врши у циљу повећања прихода од игара на срећу, тј. у пословне сврхе. С тим у вези, предаја јела и пића за конзумацију на лицу места, у конкретном случају, не сматра се прометом услуга без накнаде који се изједначава са прометом услуга уз накнаду, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05, 61/07 и 93/12, у даљем тексту: Закон).

Наиме, одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 3. тачка 5) Закона, прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и предаја јела и пића за конзумацију на лицу места.

Према одредби члана 5. став 4. тачка 2) Закона, са прометом услуга уз накнаду изједначава се пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника.

Према одредби члана 5. став 1. тачка 2) Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 118/12, у даљем тексту: Правилник), пружањем услуга, у смислу члана 5. став 4. тачка 2) Закона, сматра се пружање услуга без накнаде које порески обвезник изврши у непословне сврхе.

Пружањем услуга из става 1. тачка 2) овог члана сматра се пружање услуга које се не врши у циљу повећања прихода, односно смањења расхода пореског обвезника (став 2. истог члана Правилника).

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Утврђивање вредности отуђених сталних средстава за која је обвезник вршио обрачун амортизације за пореске сврхе, па та средства расходује и уништи, односно прода их као отпадни материјал, са становишта закона који уређује опорезивање добити правних лица

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00568/2012-04 од 11.2.2013. год.)

У случају када обвезник, по истеку корисног века трајања сталних средстава (утврђеног у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ), за која је вршио обрачун амортизације за пореске сврхе, та средства расходује и уништи, односно прода их као отпадни материјал, што значи да их више не користи, мишљење Министарства финансија и привреде је да је у том случају реч о отуђењу сталних средстава, па је обвезник дужан да салдо групе у коју су та средства разврстана (III група у конкретном случају) умањи за износ неотписане вредности предметних средстава (набавна вредност тих средстава умањена за припадајући износ пореске амортизације).

Наиме, одредбом члана 10. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да се расход по основу амортизације сталних средстава признаје у износу и на начин утврђен овим законом.

Стална средства из става 1. овог члана обухватају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне месечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, осим природних богатстава која се не троше, као и нематеријална средства, осим goodwill-а (члан 10. став 2. Закона). Наведена законска одредба примењује се приликом утврђивања опорезиве добити за 2012. годину сходно одредби члана 56. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 119/12).

Средства из члана 10. став 2. Закона разврставају се у пет група са амортизационим стопама: I група 2,5%; II група 10%; III група 15%; IV група 20% и V група 30% (члан 10. став 3. Закона).

Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 116/04 и 99/10, у даљем тексту: Правилник) уређује се начин разврставања сталних средстава по групама и начин утврђивања амортизације сталних средстава за пореске сврхе (члан 1. Правилника).

У складу са одредбама члана 4. ст 1. и 2. Правилника, амортизација за стална средства разврстана у групе амортизације од II до V утврђује се применом дегресивне

методе на укупну вредност средстава разврстаних по појединој групи и то применом прописане стопе, у првој години на набавну вредност, а у наредним годинама на износ неотписане вредности сталних средстава групе (салдо групе) утврђене на крају претходне године, увећане за вредност прибављених и умањене за вредност отуђених сталних средстава током године. Вредност отуђених сталних средстава одговара њиховој набавној вредности умањеној за припадајући износ пореске амортизације сваког отуђеног средства.

Према члану 5. Правилника, обрачун амортизације сталних средстава разврстаних у групе од II до V врши се на Обрасцу ОА – Обрачун амортизације сталних средстава, који је прописан овим правилником.

2. Утврђивање набавне вредности нематеријалних улагања – жигова која је обвезник стекао путем статусне промене привредног друштва – спајање уз припајање

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 413-00-00246/2012-04 од 11.2.2013. год.)

Обвезник, чији је основни капитал (сагласно прописима који уређују привредна друштва) повећан новим (неновчаним) улогом оснивача, стиче (на тај начин) право власништва на унетој имовини – жиговима (чија је вредност процењена приликом уноса) и у својим пословним књигама (уколико су испуњени услови за признавање нематеријалних улагања у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и релевантним МРС, односно МСФИ), по том основу, на

одговарајућем рачуну групе 01 (Нематеријална улагања), исказује нематеријална улагања – жигове. У случају када обвезник тако стечено право власништва на жиговима пренесе путем статусне промене спајање уз припајање (којом преносилац престаје да постоји) другом друштву (стицаоцу), Министарство финансија и привреде сматра да (на овај начин стечена) нематеријална улагања – жигове, друштво стицалац има право да амортизује у складу са прописима којима се уређује опорезивање добити правних лица.

Наиме, одредбом члана 10. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 101/11, у даљем тексту: Закон) прописано је да се расход по основу амортизације сталних средстава признаје у износу и на начин утврђен овим законом.

Стална средства из става 1. овог члана обухватају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне месечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, осим природних богатстава која се не троше, као и нематеријална средства, осим goodwill-а (члан 10. став 2. Закона). Наведена законска одредба примењује се приликом утврђивања опорезиве добити за 2012. годину сходно одредби члана 56. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 119/12).

Средства из става 2. овог члана разврставају се у пет група са следећим стопама амортизације: I група 2,5%; II

група 10%; III група 15%; IV група 20% и V група 30% (члан 10. став 3. Закона).

Према одредби члана 1. Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 116/04 и 99/10, у даљем тексту: Правилник), начин разврставања сталних средстава по групама и начин утврђивања амортизације сталних средстава за пореске сврхе уређује се тим правилником. Стална средства која подлежу амортизацији разврставају се по групама и стопама амортизације утврђеним у члану 10. став 3. Закона, при чему су нематеријална улагања (између осталих и жигови) разврстана у II групу и амортизују се применом стопе од 10% (члан 2. Правилника).

Сагласно одредбама члана 4. ст. 1. и 2. Правилника, амортизација за стална средства разврстана у групе амортизације од II до V утврђује се применом дегресивне методе на укупну вредност средстава разврстаних по појединој групи и то применом прописане стопе, у првој години на набавну вредност, а у наредним годинама на износ неотписане вредности сталних средстава групе (салдо групе) утврђене на крају претходне године, увећане за вредност прибављених и умањене за вредност отуђених сталних средстава током године. Вредност отуђених сталних средстава одговара њиховој набавној вредности умањеној за припадајући износ пореске амортизације сваког отуђеног средства.

Према члану 4а став 2. Правилника, за стална средства разврстана у групе од II до V, која су стечена путем статусне промене, набавна вредност у текућем пореском периоду је

неотписана вредност тих средстава код обвезника који их преноси путем статусне промене, утврђена на начин да се појединачна вредност тих средстава умањује за припадајући износ пореске амортизације који се односи на свако средство посебно. Ставом 3. истог члана прописано је да за стална средства разврстана у групе од II до V која се у пореском периоду преносе путем статусне промене, обвезник утврђује почетни салдо групе тако што из салда групе утврђеног на крају претходног пореског периода искључује средства пренета путем статусне промене и то по набавној вредности тих средстава умањеној за припадајући износ пореске амортизације тих средстава.

Министарство финансија и привреде напомиње да обвезник који у току године престаје да постоји услед статусне промене, при чему сва стална средства пренеси друштву стицаоцу, за предметна стална средства у пореском периоду не обрачунава пореску амортизацију, односно у свом пореском билансу не исказује расход по том основу.

3. Право на коришћење пореског подстицаја у случају улагања извршеног ради подизања и набавке вишегодишњих засада

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-604/2012-04 од 11.2.2013. год.)

У случају када обвезник, који је, у складу са законом којим се уређује класификација делатности и регистар јединица разврставања, разврстан према делатности коју претежно обавља у групу 01.21 – Гајење грожђа (која се

налази у оквиру области 01 – Пољопривреда), изврши улагања (у току 2012. године) у подизање вишегодишњих засада – винограда, као и улагања у садњу, ђубрење, набавку и сађење садница, набавку металних и бетонских стубова са жицом за саднице и ограду, мишљење Министарства финансија и привреде је да, искључиво, по основу улагања која се могу приписати набавној вредности основног (биолошког) средства (у конкретном случају, вишегодишњег засада винограда), које се у пословним књигама евидентирају на одговарајућем рачуну у оквиру групе рачуна 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, а у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија и релевантним МРС, обвезник има право на порески кредит по члану 48а Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10 и 101/11, у даљем тексту: Закон), који се примењује на утврђивање опорезиве добити за 2012. годину. Право на порески кредит из члана 48а Закона обвезник може да оствари и у случају када изврши улагања у набавку основног средства – вишегодишњег засада вишње, при чему предметна улагања евидентира (такође) на одговарајућем рачуну у оквиру групе рачуна 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства.

Наиме, одредбом члана 48а Закона прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственом власништву за обављање претежне делатности, признаје право на порески кредит у висини од 80% од улагања извршеног у тој години, под условом да је, у складу са законом којим се уређује класификација делатности и

регистар јединица разврставања, разврстан према делатности коју претежно обавља у једну од делатности наведених у ставу 1. овог члана, међу којима је прописана и делатност 01 – Пољопривреда.

Министарство финансија и привреде напомиње да је Законом о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 119/12), који је ступио на снагу 25. децембра 2012. године, порески подстицај из члана 48а Закона укинут. Међутим, у складу са истим законом, порески обвезник који је закључно са 31. децембром 2012. године остварио право на порески подстицај из члана 48а Закона и, с тим у вези, исказао податке у пореском билансу и пореској пријави за 2012. годину, може то право да користи до истека рока и на начин прописан Законом.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права код преноса права својине на непокретности (стечене 1998. године) са привредног друштва на његовог оснивача – физичко лице, који се врши у вези са брисањем тог друштва из Регистра привредних субјеката?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00760/2012-04 од 26.2.2013. год.)

На пренос права својине на пословном објекту који је једночлано привредно друштво стекло куповином 1998. године, а који се врши са тог привредног друштва – у вези са престанком обављања његове делатности и његовим брисањем из Регистра привредних субјеката, на физичко лице – његовог оснивача, порез на пренос апсолутних права се плаћа, независно од тога да ли је основ за брисање ликвидација или стечај привредног друштва.

Наиме, према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/0, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС, у даљем тексту: Закон), порез на пренос

апсолутних права се плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови (члан 2. став 2. Закона).

Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра се и стицање права из члана 23. Закона из вишка деобне стечајне масе правног лица у стечају, у складу са законом којим се уређује стечајни поступак, односно расподелом ликвидационог остатка по ликвидацији привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва (члан 24. тачка 4) Закона).

2. Да ли правно лице – нерезидент Републике Србије, које је резидент Републике Грчке, код преноса уз накнаду права својине на непокретности која се налази на територији Републике Србије плаћа порез на пренос апсолутних права у Републици Србији?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 430-01-18/2013-04 од 11.2.2013. год.)

1. Између СР Југославије и Републике Грчке закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/98, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од 1. јануара 2011. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Грчке.

Између Републике Србије и Републике Грчке закључен је Протокол о измени Уговора, у даљем тексту: Протокол („Сл. гласник РС – Међународни уговори“, бр. 42/09) који се примењује од 1. јануара 2011. године.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија и привреде посебно указује да се, сходно члану 2. (Порези на које се примењује Уговор) став 3. Уговора, када је у питању опорезивање имовине, одредбе Уговора односе само на порез на имовину (у тзв. статистици) из чл. 2. до 13. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12–УС, у даљем тексту: Закон), али не и на порез на пренос апсолутних права.

2. Пренос уз накнаду права својине на непокретности која се налази на територији Републике Србије предмет је опорезивања порезом на пренос апсолутних права ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, независно од тога да ли је преносилац права резидент или нерезидент Републике Србије.

Према томе, када правно лице које није обвезник пореза на додату вредност у Републици Србији, нити је резидент Републике Србије (већ је резидент Републике Грчке), прода своје непокретности које се налазе у Републици Србији, обвезник је пореза на пренос апсолутних права у Републици Србији по том основу.

Наиме, према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона, порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату

вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) овог закона (члан 25. став 1. Закона).

Према одредби члана 26. Закона, лице – резидент Републике Србије обвезник је пореза на пренос апсолутних права из члана 23. став 1. тачка 2) овог закона за пренос остварен у Републици Србији и ван њене територије. Лице – нерезидент Републике Србије обвезник је пореза на пренос апсолутних права из члана 23. став 1. тачка 2) овог закона само за пренос остварен на територији Републике Србије. Порез на пренос апсолутних права у осталим случајевима из чл. 23. и 24. овог закона плаћа се на пренос тих права, односно на давање грађевинског земљишта у закуп из члана 23. став 2. овог закона, остварен на територији Републике Србије.

3. Захтев за корекцију пореза на имовину утврђеног за стамбени објекат за 2009. годину

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 47-00-00110/2012-04 од 16.1.2013. год.)

Порез на имовину утврђује се пореском обвезнику решењем органа јединице локалне самоуправе надлежног према месту где се налази непокретност за коју се порез утврђује, почев од настанка пореске обавезе до истека календарске године у којој је пореска обавеза настала, као и за сваку наредну календарску годину до престанка пореске обавезе.

Од дана када је подносилац захтева за мишљење постао обвезник пореза на имовину дужан је да измирује

своју пореску обавезу по том основу, али не и неизмирену пореску обавезу за коју је обвезник било лице од кога је купио непокретност.

Лице коме је престало својство обвезника пореза на имовину у другој половини 2009. године – продајом непокретности подносиоцу захтева није дужно да за ту непокретност измири пореску обавезу за период од дана продаје до 31. децембра 2009. године.

С тим у вези, ако је подносилац захтева право својине на стамбеном објекту у Бањи Ковиљачи, како се наводи, стекао у другој половини 2009. године, о чему је поднета пореска пријава у којој је погрешно означена површина непокретности и старост објекта, надлежни орган је био овлашћен и дужан да подносиоцу захтева за мишљење порез на имовину за 2009. годину утврди решењем за период од стицања права до истека те године, на основу података из пореске пријаве, као и других података којима је располагао, а који су били од значаја за утврђивање пореске обавезе.

Орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање пореза на имовину, на основу доказа којима располаже, надлежан је да утврди да ли се решење којим је подносиоцу захтева порез на имовину утврђен за 2009. годину, сматра достављеним у смислу одредбе члана 36. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон, 53/10, 101/11, 2/12–исправка и 93/12, у даљем тексту: ЗПППА), те ако се сматра достављеним – да ли је подносилац захтева у доцњи са плаћањем тог пореза и од када – због чега се подносиоцу захтева обрачунава камата у складу са ЗПППА.

Ако се, у складу са чланом 36. ЗПППА, сматра да је решење за 2009. годину достављено подносиоцу захтева, а

против њега није уложена жалбу у року од 15 дана од дана пријема (иако је, како се наводи, подносилац захтева уочио да му је порез утврђен за површину већу од стварне површине објекта и амортизација обрачуната у мањем постотку од постотка у коме је требало обрачунати – из разлога што је пореска пријава била погрешно попуњена) – то решење је постало коначно и производи правно дејство тј. постоји основ за плаћање утврђеног пореза на имовину све док, у прописаном поступку, не буде поништено, укинута или измењено.

Орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање пореза на имовину има право да, под условима из члана 255. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 30/10) измени правоснажно решење о утврђивању пореза.

Министарство финансија и привреде – Сектор за фискални систем није надлежан да врши „корекцију“ решења о порезу на имовину која доносе надлежни органи јединица локалних самоуправа.

Наиме, одредбом члана 10. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–УС, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 и 57/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да обавеза по основу пореза на имовину настаје даном стицања права, односно даном почетка коришћења, даном оспособљавања, даном издавања употребне дозволе или даном омогућавања коришћења имовине на други начин.

Према одредби члана 33. став 1. Закона, утврђивање пореза на имовину, пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права врши се на основу података из пореске пријаве, пословних књига пореских обвезника и других података којима орган надлежан за утврђивање,

наплату и контролу пореза располаже, а од значаја су за утврђивање пореске обавезе.

Одредбом члана 39. став 1. Закона прописано је да се порез на имовину из члана 2. Закона утврђује решењем органа јединице локалне самоуправе.

Према одредби члана 34. став 2. ЗПППА, порески управни акт, којим Пореска управа решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из порескоправног односа, је пореско решење и закључак.

Против пореског решења донетог у првостепеном пореском поступку допуштена је жалба (члан 34. став 2. ЗПППА).

Одредбом члана 3. став 2. ЗПППА прописано је да ако тим законом није друкчије прописано, порески поступак се спроводи по начелима и у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак.

Према одредби члана 13. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 30/10, у даљем тексту: Закон о општем управном поступку), решење против кога се не може изјавити жалба нити покренути управни спор (правоснажно решење), а којим је странка стекла одређена права, односно којим су странци одређене неке обавезе може се поништити, укинути или изменити само у случајевима који су предвиђени законом.

Одредбом члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да се коначно решење може укинути по основу службеног надзора ако је њиме очигледно повређен материјални закон.

Решење о укидању на основу члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку може се донети у року од једне године од дана кад је решење постало коначно (члан 254. став 3. Закона о општем управном поступку).

Према одредби члана 255. став 1. Закона о општем управном поступку, ако је правоснажним решењем странка стекла неко право, а орган који је донео то решење сматра да је у том решењу неправилно примењен материјални закон, може решење укинути или изменити ради његовог усклађивања са законом само ако странка која је, на основу тог решења, стекла право пристане на то и ако се тиме не вређа право трећег лица. Пристанак странке је обавезан и за измену на штету странке правоснажног решења којим је странци одређена обавеза.

Под условима из става 1. овог члана, а по захтеву странке, може се укинути или изменити и правоснажно решење које је неповољно по странку. Ако орган нађе да нема потребе да се решење укине или измени, дужан је да о томе обавести странку (члан 255. став 2. Закона о општем управном поступку).

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Годишњи порез на доходак грађана за 2012. годину

(Објашњење Министарства финансија и привреде, бр. 414-00-1/2013-04 од 18.2.2013. год.)

1. Годишњи порез на доходак грађана

Годишњи порез на доходак грађана утврђује се и плаћа на доходак који у календарској години остваре физичка лица – резиденти Републике Србије који су остварили доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са одредбом члана 87. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12 и 114/12–УС, у даљем тексту: Закон).

2. Порески обвезници

Обвезници годишњег пореза на доходак грађана су физичка лица – резиденти Републике Србије укључујући и

странце – резиденте, који су у календарској години остварили доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са одредбом члана 87. став 1. Закона.

3. Неопорезиви износ

Неопорезиви износ дохотка који је остварен у 2012. години износи 2.067.480 динара и одговара висини троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у 2012. години, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Према податку Републичког завода за статистику, објављеном у „Службеном гласнику РС“, број 8/13, просечна годишња зарада по запосленом у Републици Србији исплаћена у 2012. години износи 689.160 динара.

4. Приходи који се опорезују

Према одредби члана 87. став 2. Закона, предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана су приходи који су исплаћени (остварени) у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године, независно од тога за који се период исплаћују, и то:

- 1) зарада из чл. 13. до 14б Закона;
- 2) опорезиви приход од самосталне делатности из чл. 33. и 40. Закона;
- 3) опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона;
- 4) опорезиви приход од непокретности из чл. 68. и 70. Закона;

- 5) опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. до 5. Закона;
- 6) брисана („Сл. гласник РС“, бр. 93/12);
- 7) опорезиви приход спортиста и спортских стручњака из члана 84а Закона;
- 8) опорезиви други приходи из члана 85. Закона;
- 9) приходи но основима из тач. 1) до 8) овог става, остварени и опорезовани у другој држави.

Опорезиви приход од осигурања лица из члана 84. ст. 2. и 3. Закона није предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана почев од 6. октобра 2012. године. Наиме, одредбом члана 11. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), који је ступио на снагу 6. октобра 2012. године, брисана је одредба члана 87. став 2. тачка б) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06 – исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС). У складу са наведеном изменом, опорезиви приход од осигурања лица који је физичко лице остварило закључно са 5. октобром 2012. године урачунава се у износ дохотка који подлеже опорезивању годишњим порезом на доходак грађана, док се приход који је остварен почев од 6. октобра 2012. године не урачунава у износ дохотка који подлеже опорезивању годишњим порезом на доходак грађана.

Поред тога, почев од 6. октобра 2012. године, исплаћена примања запосленима и члановима управе привредног друштва по основу учешћа у добити, у складу са одредбама чл. 2. и 9. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, имају порески третман других

прихода физичког лица из члана 85. Закона, што значи да су предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана за 2012. годину. Министарство финансија и привреде напомиње да су се наведена примања, исплаћена закључно са 5. октобром 2012. године, опорезивала као приход од капитала који није предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана.

5. Приходи који се умањују за плаћени порез и доприносе за обавезно социјално осигурање

Према одредби члана 87. став 3. Закона, зарада, опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине, опорезиви приходи спортиста и спортских стручњака и опорезиви други приходи из члана 85. Закона, умањују се за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене у Републици на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а сви остали опорезиви приходи који су предмет опорезивања годишњим порезом – опорезиви приход од самосталне делатности, опорезиви приход од непокретности, опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари и опорезиви приход од осигурања лица – умањују се за порез плаћен на те приходе у Републици.

Дакле, за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене у Републици на терет лица које је остварило приход умањују се:

- зарада,
- опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине,

– опорезиви приходи спортиста и спортских стручњака, и

– опорезиви други приходи из члана 85. Закона.

Само за порез који је плаћен у Републици умањују се следећи приходи:

– опорезиви приход од самосталне делатности,

– опорезиви приход од непокретности,

– опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари, и

– опорезиви приход од осигурања лица.

У вези са доприносима за обавезно социјално осигурање, сагласно ставу 4. члана 85. Закона, зараде и опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине, опорезиви приходи спортиста и спортских стручњака и опорезиви други приходи из члана 85. Закона, умањују се за доприносе за обавезно социјално осигурање највише до износа доприноса плаћених на терет лица које је остварило зараду, односно наведене опорезиве приходе, на износ највише годишње основице доприноса за годину за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана.

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2012. годину износи 3.445.800 динара („Сл. гласник РС“, бр. 10/13).

Сходно томе, приходи који се ради утврђивања дохотка за опорезивање умањују за плаћене доприносе за обавезно социјално осигурање, умањују се до износа највише основице доприноса тако што се, у случају када је обвезник остварио зараду и другу врсту опорезивог прихода, најпре умањују за основицу доприноса по основу зараде, а онда по основу других опорезивих прихода.

Министарство финансија и привреде напомиње да за случај да су доприноси за обавезно социјално осигурање у току 2012. године плаћени из основице која прелази износ највише годишње основице доприноса од 3.445.800 динара, обвезник има право на повраћај тако више плаћеног износа доприноса сагласно Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11 и 101/11).

Приходи остварени и опорезовани у другој држави умањују се за порез плаћен у тој другој држави (члан 87. став 5. Закона).

6. Доходак за опорезивање

Сагласно одредби члана 87. став 6. Закона, доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 5. овог члана и неопорезивог износа из става 1. истог члана Закона.

То значи да се доходак за опорезивање утврђује као разлика између годишњег збира прихода (који су предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана) остварених у 2012. години умањеног за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање највише до износа највише годишње основице доприноса (плаћене на остварени приход у тој календарској години) и неопорезивог износа од 2.067.480 динара.

7. Пореска основица

Пореску основицу за плаћање годишњег пореза на доходак грађана, сагласно одредби члана 88. Закона, представља опорезиви доходак који чини разлика између

дохотка за опорезивање из члана 87. став 6. Закона и личних одбитака из члана 88. став 1. Закона.

Сагласно члану 88. Закона обвезник годишњег пореза на доходак грађана има право на личне одбитке који износе:

– за пореског обвезника – 40% од просечне годишње зараде, што износи 275.664 динара;

– за издржаваног члана породице – 15% од просечне годишње зараде, по члану, што износи 103.374 динара.

Укупан износ личних одбитака не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.

Ако су два или више чланова породице обвезници годишњег пореза на доходак грађана, одбитак за издржаване чланове породице може остварити само један обвезник.

8. Пореска стопа

Према одредби члана 89. Закона, годишњи порез на доходак грађана обрачунава се и плаћа по стопи од 10%, односно 15%.

Наиме, за пореског обвезника који је у календарској години остварио опорезиви доходак до шестоструке просечне годишње зараде, стопа годишњег пореза је 10%.

Уколико је порески обвезник остварио опорезиви доходак који је већи од шестоструке просечне годишње зараде, на износ који је већи од шестоструке просечне годишње зараде примењује се стопа годишњег пореза у висини од 15%.

Према томе, ако је порески обвезник остварио опорезиви доходак у износу:

– до 4.134.960 динара – примењује се пореска стопа од 10%;

– преко 4.134.960 динара – примењује се пореска стопа од 10% на износ до 4.134.960 динара, а пореска стопа од 15% на износ преко 4.134.960 динара.

9. Подношење пореске пријаве

Пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана подноси се на Обрасцу ППДГ–5 – Пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за ____ годину, који је прописан чланом 6. Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на приходе грађана („Сл. гласник РС“ . бр. 7/04, 19/07, 20/10, 23/10 –исправка и 8/11).

Пореска пријава на Обрасцу ППДГ–5 подноси се најкасније до 15. марта 2013. године.

Пореску пријаву обвезник је дужан да поднесе пореском органу на чијој територији има пребивалиште.

Годишњи порез на доходак грађана утврђује решењем надлежни порески орган на основу података из пореске пријаве, пословних књига и других података који су од значаја за утврђивање пореске обавезе.

10. Пример обрачуна годишњег пореза на доходак грађана за 2012. годину

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Бруто зарада	3.000.000
2.	Неопорезиви износ зараде (7.310 + 7.822 x 11)	93.352
3.	Пореска основица (р.б. 1 – р.б. 2)	2.906.648
4.	Порез (12% x р.б. 3)	348.798
5.	Највиша годишња основица доприноса	3.445.800
6.	Доприноси на терет запосленог (17,9% x р.б. 1)	537.000
7.	Укупно порез и доприноси (р.б. 4 + р.б. 6)	885.798
8.	Приход за опорезивање (р.б. 3 – р.б. 7)	2.020.850
9.	Бруто ауторски хонорар	6.200.000
10.	Нормирани трошкови (43% x р.б. 9)	2.666.000
11.	Опорезиви приход (р.б. 9 – р.б. 10)	3.534.000
12.	Порез (20% x р.б. 11)	706.800
13.	Допринос за ПИО на терет примаоца (22% x р.б. 11)	777.480
14.	Основица за обрачун дозвољеног одбитка доприноса (р.б. 5 – р.б. 1)	445.800
15.	Допринос за ПИО на износ разлике до највише основице доприноса (22% x р.б. 14)	98.076
16.	Укупно порез и доприноси (р.б. 12 + р.б. 15)	804.876
17.	Приход за опорезивање (р.б. 11 – р.б. 16)	2.729.124
18.	Бруто приход од непокретности	4.000.000
19.	Нормирани трошкови (20% x р.б. 18)	800.000
20.	Опорезиви приход (р.б. 18 – р.б. 19)	3.200.000
21.	Порез (20% x р.б. 20)	640.000
22.	Приход за опорезивање (р.б. 20 – р.б. 21)	2.560.000
23.	Укупан годишњи приход (р.б. 8 + р.б. 17 + р.б. 22)	7.309.974
24.	Неопорезиви износ	2.067.480
25.	Доходак за опорезивање (р.б. 23 – р.б. 24)	5.242.494
26.	Лични одбити (нпр. за обвезника и једног члана)	379.038
27.	Опорезиви доходак – пореска основица за годишњи порез (р.б. 25 – р.б. 26)	4.863.456
28.	Опорезиви доходак до шестоструке просечне годишње зараде	4.134.960
29.	Опорезиви доходак преко шестоструке просечне годишње зараде (р.б. 27 – р.б. 28)	728.496
30.	Порез по стопи од 10% (10% x р.б. 28)	413.496
31.	Порез по стопи од 15% (15% x р.б. 29)	109.274
32.	Годишњи порез (р.б. 30 + р.б. 31)	522.770

2. Примена члана 85. став 1. тачка б) Закона о порезу на доходак грађана

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-408/2012-04 од 14.2.2013. год.)

Са становишта опорезивања прихода физичких лица порезом на доходак грађана, одговор гласи:

- Чланом 9. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), који је ступио на снагу 6. октобра 2012. године, измењена је одредба члана 85. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС, у даљем тексту: Закон).

Сагласно извршеним изменама и допунама члана 85. Закона, примања чланова управног и надзорног одбора, односно органа управе правног лица сматрају се другим приходима који по својој суштини чине доходак физичког лица (тачка б) став 1. члан 85. Закона о порезу на доходак грађана – „Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12 и 114/12 – УС). Поред тога, новододатим ставом 7. у члану 85. Закона прописано је да се порез на друге приходе плаћа и на примања која, сагласно закону који уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години.

То значи да након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона (6. октобар 2012. године), примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити више немају порески третман прихода од

капитала из члана 61. став 1. тачка 3) Закона, већ се, сагласно одредби члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, као други приход физичког лица, опорезују по стопи од 20%, која се примењује на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

- По питању обавезе обрачунавања и плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на примања запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити правног лица, мишљење Министарства финансија и привреде је да се на предметна примања плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Наиме, Министарство сматра да примање запосленог по основу учешћа у добити по својој суштини представља примање по основу његовог рада и доприноса пословном успеху послодавца, те се, сходно томе, на предметно примање запослених обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Такође, примања физичких лица као чланова органа управе, по основу учешћа у добити, имају исти третман, с обзиром на то да чланови управе стичу право на наведено примање по основу свог рада у органима управе предметног правног лица.

По питању обавезе обрачунавања и плаћања доприноса за здравствено осигурање, Министарство финансија и привреде сматра да се обрачунава и плаћа само у случају да физичка лица – чланови органа управе, нису осигурана по другом основу.

У вези са наведеним, Министарство финансија и привреде указује да према мишљењу Министарства рада,

запошљавања и социјалне политике, број 011-00-180/2012-07 од 15. октобра 2012. године, „свако лице које по основу одређеног радног ангажовања оствари одговарајућу зараду, односно накнаду, стиче својство обавезно осигураног лица у смислу Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 101/10 и 93/12)“, а „статус обавезно осигураног лица подразумева обавезу уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање“. Како се у предметном случају ради о „примањима запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити, који по основу одређеног сопственог рада доприносе пословним успесима привредног друштва, а који имају порески третман других прихода, на ова примања се плаћају доприноси за пензијско и инвалидско осигурање.“

- Како се порез на други приход обрачунава и плаћа по одбитку, у складу са одредбама чл. 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, то значи да је исплатилац прихода, као порески платац, дужан да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун у моменту исплате прихода, према прописима који важе на дан исплате прихода. Исплатилац прихода дужан је да у предметном случају надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПЈ–6, који је прописан Правилником о начину утврђивања, плаћања и евидентирања пореза по одбитку и о садржини збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку („Сл. гласник РС“, бр. 137/04 и 82/06).

- У вези са питањем да ли наведена лица учествују у добити по основу свог рада без обзира на начин књижења (на терет добити или терет расхода), Министарство финансија и привреде указује да би учешће запослених у добити имало порески третман других прихода из члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, потребно је да се књижи на терет нераспоређене добити.

3. Примена члана 85. став 1. тачка б) и став 7. Закона о порезу на доходак грађана који се односи на порески третман примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити

(Објашњење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-177/2013-04 од 8.2.2013. год.)

- Примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити опорезују се као други приход физичког лица, сагласно одредбама чл. 85. и 86. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11–УС, 93/12 и 114/12–УС). Порез на доходак грађана на други приход обрачунава се и плаћа по стопи од 20%, која се примењује на пореску основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 93/12), који је ступио на снагу 6. октобра 2012. године, сагласно одредбама чл. 2. и

9, примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити више немају порески третман прихода од капитала из члана 61. став 1. тачка 3) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11–УС), већ се опорезују као други приход физичког лица сагласно одредбама чл. 85. и 86. Закона о порезу на доходак грађана.

- На примања запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити обрачунава се и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање по стопи од 22%, сагласно одредбама чл. 7, 12. и 44. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11 и 101/11).

Наиме, како примање запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити по својој суштини представља примање по основу њиховог рада и доприноса пословном успеху послодавца, односно по основу рада у органима управе одређеног правног лица, на предметно примање запослених и чланова органа управе обрачунава се и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

У случају да физичка лица – чланови органа управе, нису осигурана на обавезно социјално осигурање по другом основу (радни однос, самостална делатност), на наведена примања обрачунава се и плаћа допринос за обавезно здравствено осигурање.

Министарство финансија и привреде указује да према мишљењу Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, број 011-00-180/2012-07 од 15. октобра 2012. године, „свако лице које по основу одређеног радног ангажовања оствари одговарајућу зараду, односно накнаду, стиче својство обавезно осигураног лица у смислу Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 34/03, 64/04, 84/04, 101/05)“, а „статус обавезно осигураног лица подразумева обавезу уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Како се у предметном случају ради о „примањима запослених и чланова органа управе по основу учешћа у добити, који по основу одређеног сопственог рада доприносе пословним успесима привредног друштва, а који имају порески третман других прихода, на ова примања се плаћају доприноси за пензијско и инвалидско осигурање.“

- Приход који оснивачи, односно чланови привредног друштва, који су засновали радни однос са привредним друштвом чији су оснивачи, односно чланови, остварују у својству власника удела у основном капиталу друштва по основу учешћа у добити, (тај приход) има порески третман прихода од капитала сагласно одредбама чл. 61. до 64. Закона о порезу на доходак грађана. Порез на доходак грађана на приходе од капитала обрачунава се и плаћа по стопи од 15%, док се доприноси за обавезно социјално осигурање не обрачунавају и не плаћају.

- Порез на други приход обрачунава се и плаћа по одбитку, у складу са одредбама чл. 99. и 101. Закона о порезу

на доходак грађана. То значи да је исплатилац прихода, као порески платаци, дужан да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун у моменту исплате прихода, према прописима који важе на дан исплате прихода. Исплатилац прихода дужан је да у предметном случају надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПЈ– 6, који је прописан Правилником о начину утврђивања, плаћања и евидентирања пореза по одбитку и о садржини збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку („Сл. гласник РС“, бр. 137/04 и 82/06).

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Могућност ослобођења од пореза на употребу моторних возила – за путничко возило које удружење грађана користи за помоћ интерно расељеним лицима

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 434-00-00007/2013-04 од 26.2.2013. год.)

Право на ослобођење од пореза на употребу моторних возила може се остварити само када за то постоји законски основ. Према томе, нема законског основа да се за теренско путничко возило чији погон није искључиво електрични, које се региструје на име Удружења „Свети спас“, а које је то удружење, како се наводи, добило од Високог комесаријата за избеглице и као једино превозно средство користи за свакодневни превоз расељених до њихових домова, оствари право на ослобођење од пореза на употребу моторних возила.

Наиме, према одредби члана 5. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08, 31/09, 106/09, 95/10, 101/10, 24/11, 100/11 и 120/12, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила не плаћају:

1) особа са инвалидитетом, са 80 или више процената телесног оштећења, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. овог закона, које се на њено име прво региструје у једној години;

2) особа са инвалидитетом, код које постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената, на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. овог закона, које се на њено име прво региструје у једној години;

2а) родитељи вишеструко ометене деце која су у отвореној заштити, односно о којима родитељи непосредно брину – на једно возило из члана 4. став 1. тачка 1. овог закона, које се на њихово име, односно на име једног од њих, прво региструје у једној години;

3) здравствене установе за амбулантна возила;

4) организације особа са инвалидитетом основане са циљем пружања помоћи лицима са инвалидитетом, које су регистроване у складу са законом – за возила прилагођена искључиво за превоз њихових чланова;

5) Министарство унутрашњих послова;

6) власници моторних возила чији погон је искључиво електрични.

Возило из члана 4. став 1. тачка 1. Закона је путничко возило.

2. Порез на употребу ваздухоплова који обавља калибражу из ваздуха

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00004/2013-04 од 16.1.2013. год.)

Предмет опорезивања порезом на употребу ваздухоплова су само цивилни ваздухоплови на моторни погон који се користе за сопствени превоз или за спортско и аматерско летење.

Према томе, ако се на име предметног привредног друштва цивилни ваздухоплов на моторни погон уписује у регистар ваздухоплова Републике Србије или се продужава важење потврде о пловидбености тог ваздухоплова, при чему се тим ваздухопловом обавља калибража из ваздуха искључиво за сопствене потребе, код уписа тог ваздухоплова у регистар и код продужавања важења потврде о провери његове пловидбености, плаћа се порез на употребу ваздухоплова у прописаном износу, имајући у виду да се обављање калибраже из ваздуха искључиво за сопствене потребе сматра превозом за сопствене потребе, према Правилнику о пружању услуга из ваздуха и превозу за сопствене потребе („Сл. гласник РС“, бр. 19/11).

На цивилне ваздухоплове који се не користе за сопствени превоз или за спортско и аматерско летење, порез на употребу ваздухоплова се не плаћа.

Наиме, одредбом члана 17. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04–др. пропис, 112/05–др. пропис, 114/06–др. пропис, 118/07–др. пропис, 114/08–др. пропис, 31/09, 106/09–др. пропис, 95/10–др. пропис, 101/10, 24/11, 100/11–др. пропис и 120/12–др. пропис, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на употребу ваздухоплова плаћа на цивилне ваздухоплове на моторни погон, када се користе за сопствени превоз, односно за спортско и аматерско летење (у даљем тексту: ваздухоплови). Порез на употребу ваздухоплова плаћа се код уписа ваздухоплова у регистар ваздухоплова Републике Србије или евиденцију ваздухоплова Републике Србије (у даљем тексту: регистар) и код сваког продужења важења потврде о провери пловидбености, који се врше у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај, ако овим законом није друкчије прописано.

Обвезник пореза на употребу ваздухоплова из члана 17. овог закона је правно и физичко лице на чије име се ваздухоплов уписује у регистар, односно коме се продужава важење потврде о провери пловидбености, у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај, ако овим законом није друкчије прописано (члан 18. Закона).

Одредбом члана 19. Закона прописана је висина пореза на употребу наведених врста ваздухоплова.

Према одредби члана 5. став 1. Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 73/10, 57/11 и 93/12, у даљем тексту: ЗОВС), цивилни ваздухоплови Републике Србије су ваздухоплови који су уписани у Регистар ваздухоплова Републике Србије и Евиденцију ваздухоплова Републике Србије.

Превоз за сопствене потребе обухвата летење ваздухопловом којим грађанин врши превоз за личне потребе, као и превоз ваздухопловом којим државни орган, правно лице или предузетник, као корисник ваздухоплова, без накнаде превози своју робу или запослене и пословне партнере и њихове ствари (члан 96. став 1. ЗОВС).

Према члану 3. тачка 51) Правилника о пружању услуга из ваздуха и превозу за сопствене потребе („Сл. гласник РС“, бр. 19/11, у даљем тексту: Правилник), превоз за сопствене потребе обухвата летење ваздухопловом којим грађанин врши превоз за личне потребе, као и превоз ваздухопловом којим државни орган, правно лице или предузетник, као корисник ваздухоплова, без накнаде превози своју робу или запослене и пословне партнере и њихове ствари. У смислу овог правилника, превоз за сопствене потребе подразумева и обављање делатности из члана 2. овог правилника, ако се оне врше искључиво за сопствене потребе.

Према члану 2. Правилника, врсте услуга које се пружају из ваздуха су:

- 1) пружање услуга у пољопривреди или шумарству;
- 2) фотографско снимање (геолошко фотографисање, снимање филмова и сл.);
- 3) калибража из ваздуха;
- 4) рекламирање (вуча транспарената, исписивање у ваздуху, бацање рекламног материјала и сл.);
- 5) осматрање и извештавање из ваздуха;
- 6) друге услуге које се пружају из ваздуха.

Спортско и аматерско летење обухвата летачке активности које се одвијају у сврху промоције и унапређивања ваздухопловног спорта, популаризације и развоја ваздухопловства, као и такмичења у ваздухопловним дисциплинама (члан 97. став 1. ЗОВС).

РЕПУБЛИЧКЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ

1. Републичка административна такса за жалбу против решења Агенције за безбедност саобраћаја

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 434-02-00032/2012-04 од 19.2.2013. год.)

За жалбу против решења Агенције за безбедност саобраћаја плаћа се републичка административна такса у износу од 1.030 динара, независно од тога који орган је надлежан за решавање у другом степену.

Наиме, у Одељку А Тарифе републичких административних такси, као саставног дела Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09, 54/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12 и 93/12),

у Тарифном број 43. став 7. прописана је такса за жалбу против решења Агенције за безбедност саобраћаја у износу од 1.030 динара.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се на Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда може применити члан 7. став 1 тачка 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/2008 и 124/2012)?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 404-01-00030/2013-27 од 21.2.2013. год.)

Чланом 7. став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да се Закон не примењује ако су кумулативно испуњени следећи услови:

– да се набавка врши од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем,

– да те организације имају посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке,

– да им је то посебно или искључиво право додељено од стране Републике Србије, територијалне аутономије или локалне самоуправе на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа.

Према члану 3. тачка 1) Закона статус наручиоца јавне набавке има установа.

Законом о друштвеној бризи о деци („Сл. гласник РС“, бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02–др. закон, 62/03–др. закон, 64/03–испр. др. закона, 101/05–др. закон и 18/10–др. закон) прописано је да:

– су права у области друштвене бриге о деци у смислу овог закона: одмор и рекреација деце до 15 година старости у дечијем одмаралишту (члан 11. тачка 8),

– се у дечјем одмаралишту, деци до 15 година старости, обезбеђује боравак, васпитно-образовни рад, здравствена заштита, исхрана, спортско-рекреативни и други садржаји кроз организовање активног одмора, рекреације, наставе у природи и климатског опоравка (члан 63).

Из Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 и 52/11) произлази да:

– делатност образовања и васпитања обављају у предшколском васпитању и образовању предшколска установа (члан 27. став 1),

– установу може да оснује Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице (члан 28. став 1).

Према Одлуци о промени оснивачког акта Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда („Сл. лист града Београда“, бр. 10/11, у даљем тексту: Одлука):

– овом одлуком се мења оснивачки акт – Решење о оснивању Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда („Сл. лист Града Београда“, бр. 528/56 од 23. фебруара 1956. године (члан 1),

– оснивач Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда је град Београд (члан 2. став 1),

– Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда је основан за заједнички и активан одмор, рекреацију, здравствену заштиту, исхрану и васпитно-образовни рад деце и омладине, опоравак и климатско лечење (члан 2. став 2),

– Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда је установа од посебног друштвеног интереса и значаја (члан 2. став 3).

– делатност Центра је да организује боравак предшколске и школске деце до 15 година старости, предвиђен планом рада предшколских установа и основних школа, које доносе надлежни органи, односно претежна делатност Центра је делатност дневне бриге о деци (члан 4. ст 1. и 2).

Из наведених одредби произлази да Центар дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда има статус наручиоца у смислу Закона, те да му је Град Београд, сагласно члану 7. став 1. тачка 1) Закона, доделио посебно право на обављање делатности пружања услуга дневне бриге о деци.

2. На који начин апотеке могу да спроведу јавну набавку лекова са Листе лекова, а да при том обезбеде све лекове са Листе лекова, односно лекове свих произвођача?

С обзиром да РФЗО мења Листу лекова неколико пута у току године, која ступа на снагу најдуже у року од 8 дана од

дана објављивања, који поступак јавне набавке применити у том случају, а да не би дошло до несташице лекова на тржишту?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00035/2013-27 од 19.2.2013. год.)

Чланом 36. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да:

– предмет јавне набавке може да се обликује у више посебних истоврсних целина (партија), тако да се свака целина може уговорати засебно (став 1),

– кад је предмет јавне набавке обликован по партијама, при одређивању вредности те набавке у обзир се узима вредност свих партија за период за који се закључује уговор (став 2),

– понуђач може да поднесе понуду за једну или више партија, а понуда мора да обухвати најмање једну целокупну партију (став 3),

– је понуђач дужан да у понуди наведе да ли се понуда односи на целокупну набавку или само на одређене партије (став 4),

– у случају да понуђач поднесе понуду за две или више партија, она мора бити поднета тако да се може оцењивати за сваку партију посебно (став 5).

Из изнетог произлази да апотека, као наручилац јавне набавке, може јавну набавку лекова да обликује у више истоврсних целина (партија) тако да једну партију чине лекови са Листе лекова по генеричком називу лека. Наручилац може да изабере онолико понуђача колико има партија, тј. за сваку партију најповољнијег понуђача који понуди све лекове који су конкурсном документацијом предвиђени у оквиру једне партије. С обзиром да наручилац

у оквиру једне партије може да изабере најповољнијег понуђача који понуди све лекове који су конкурсном документацијом предвиђени у оквиру једне партије, неопходно је да наручилац пре покретања поступка јавне набавке истражи тржиште лекова како би дошао до сазнања о потенцијалним понуђачима и њиховим капацитетима и могућностима да понуде асортиман лекова који је наручиоцу потребан. Истраживање тржишта требало би да допринесе да наручилац припреми конкурсну документацију, односно да набавку обликује по партијама, тако да понуђачи на основу ње могу да припреме исправне понуде (члан 30. став 1. Закона).

Такође, сагласно члану 71. Закона, за планиране јавне набавке чија је оквирна вредност већа од 50.000.000 динара наручилац би требало да најмање једном годишње објави претходни распис о намери да спроведе поступак јавне набавке (став 1), с тим да се претходни распис објављује у року од најмање 30 дана, а највише 12 месеци пре него што ће бити објављен јавни позив за јавну набавку (став 2).

Циљ објављивања претходног расписа јесте да се потенцијални понуђачи упознају са предметом јавне набавке коју наручилац намерава да спроводи те да се благовремено припреме за учешће у том поступку на начин како би њихове понуде биле исправне. У случају јавне набавке лекова, претходни распис могао би допринети да се потенцијални понуђачи – веледругерије благовремено припреме да у поступку јавне набавке понуде што већи асортиман лекова како би њихове понуде биле исправне, а што би допринело да наручилац поступак јавне набавке успешно оконча.

Такође, једна од могућности за спровођење јавних набавки, па и јавне набавке лекова, јесте примена рестриктивног поступка. Наиме, према члану 22. Закона:

– рестриктивни поступак је поступак који се спроводи у две фазе тако што у првој фази наручилац признаје квалификацију подносиоцима пријава на основу претходно одређених услова, а у другој фази позива све подносиоце пријава којима је признао квалификацију (кандидати) да поднесу понуду (став 1),

– наручилац може спроводити рестриктивни поступак када су предмет јавне набавке таква добра, услуге или радови који, с обзиром на техничку, кадровску и финансијску оспособљеност, могу бити испоручени, пружени, односно изведени само од стране ограниченог броја понуђача (став 2),

– наручилац, у року одређеном у јавном позиву, доноси образложену одлуку о признавању квалификације са листом која садржи најмање три кандидата и период за који се признаје квалификација који не може бити дужи од две године, а у образложењу одлуке обавезно наводи разлоге за одбијање осталих пријава (став 5).

Примена овог поступка даје могућност наручиоцу да када једном спроведе прву фазу поступка и сачини листу кандидата, у наредном периоду који не може бити дужи од две године може да, без објављивања јавног позива, позива кандидате са листе да поднесу понуде у другој фази поступка. Наручилац може да у року важења листе кандидата спроводи више других фаза поступка, зависно од његове потребе за предметом јавне набавке. Рокови за достављање пријава у првој фази и понуда у другој фази рестриктивног поступка могу се скраћивати (чл. 65. до 68. Закона). Могућност скраћивања рокова за достављање понуда у другој фази рестриктивног поступка могла би бити од користи за ефикасно поступање наручиоца у случају када Републички фонд за здравствено осигурање измени Листу лекова на начин како је наведено у предметном допису.

3. а) Поступање наручиоца у случају расписивања друге фазе рестриктивног поступка за јавну набавку „Зимско одржавање путева и улица на територији општине Трстеник за 2012/2013 годину“ у ситуацији када су се на предметном тендеру јавила два понуђача, међу којима је и компанија која је тражила изјашњење о наставку поступка пред Републичком комисијом за заштиту права понуђача у поступцима јавних набавки

б) Примена Закона о јавним набавкама везано за директно уговарање предметне набавке у случају изненадног погоршања временских прилика – услед падавина снега и поледице, у ком случају наручилац има намеру да спрове преговарачки поступак без објављивања јавног позива (чл. 24. ст. 1 тачка 4. Закона о јавним набавкама)

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00609/2012-27 од 7.2.2013. год.)

а) Чланом 108. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да:

– захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије (став 1);

– одлуку из става 1. овог члана Републичка комисија доноси у случају када би задржавањем активности наручиоца у поступку јавне набавке значајно био угрожен интерес Републике Србије (став 2).

Из наведеног произлази да наручилац не може да отвори понуде ако је захтев за заштиту права поднет пре истека рока за подношење понуда, односно не може да закључи уговор о јавној набавци ако је наведени захтев

поднет након доношења одлуке о избору најповољније понуде. У овом случају, Републичка комисија може, на предлог наручиоца, да одлучи да се поступак настави, с тим да би у предлогу за доношење одлуке о наставку активности у поступку јавне набавке наручилац требало да докаже да би прекид поступка и одлагање његовог окончања у роковима који су прописани за вођење поступка по захтеву за заштиту права, имао за последицу значајно угрожавање интереса Републике Србије.

б) Чланом 24. став 1 тачка 4) Закона прописано је да наручилац, између осталог, може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак.

Из наведене законске одредбе произлази да се преговарачки поступак без објављивања јавног позива може спроводити под условом да:

- код наручиоца јавне набавке постоји изузетна хитност за набавком одређених добара, услуга или радова,
- је изузетна хитност за набавком тих добара, услуга или радова настала као последица ванредних околности или непредвиђених догађаја,
- наступање ванредних околности или непредвиђених догађаја не зависи од воље наручиоца и
- наручилац због тих околности није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак.

Под ванредним околностима или непредвиђеним догађајима могу се сматрати догађаји и друге опасности по

становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби или догађаји које наручилац није могао предвидети и спречити, а настали су без његове кривице.

Истовремено, Министарство финансија и привреде подсећа да је обавеза наручиоца да у сваком конкретном случају јавне набавке оцени испуњеност Законом прописаних услова за спровођење одговарајућег поступка јавне набавке и да одговара за законитост на тај начин спроведеног поступка.

4. Да ли је Спортски савез Србије обавезан да спроведе поступак јавне набавке за реализацију редовног програма којим се остварује општи интерес у спорту, а који обухвата спровођење лекарских прегледа спортиста стипендиста Министарства омладине и спорта и категорисаних спортиста који се финансирају из буџета Републике Србије или је довољно да се са Заводом за спорт и медицину спорта Републике Србије, као државном установом, закључи уговор о обављању тих прегледа?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00112/2013-27 од 5.2.2013. год.)

Чланом 7. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се одредбе овог закона не примењују на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и којима је Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа на основу

посебног закона, подзаконског акта или другог прописа доделила посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да се Закон не примењује ако су кумулативно испуњени следећи услови:

– да се набавка врши од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем;

– да те организације имају посебно или искључиво право на обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке;

– да им је то посебно или искључиво право додељено од стране Републике Србије, територијалне аутономије или локалне самоуправе на основу посебног закона, подзаконског акта или другог прописа.

Према члану 3. тачка 1) Закона, статус наручиоца јавне набавке има установа.

Чланом 107. Закона о спорту („Сл. гласник РС“, бр. 24/11 и 99/11):

– прописано је да је Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије установа која обавља делатност ради развоја стручног рада и задовољавања стручних потреба у области спорта (став 1);

– наведени су послови које обухвата делатност Завода за спорт и медицину спорта Републике Србије (став 2);

– предвиђено је да наведени завод може обављати и здравствену делатност, односно одређене послове здравствене делатности, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита (став 3).

Чланом 17. Закона о спорту прописано је да:

– начин, врсте, обим и рокове у којима се спроводе здравствени прегледи за све такмичаре који учествују на спортским такмичењима споразумно прописује министар надлежан за послове здравља и министар (став 3);

– општу и посебну здравствену способност спортисте који учествује у спротским такмичењима утврђује надлежна здравствена установа, односно завод надлежан за спорт и медицину спорта који је дужан да о томе обавести надлежну здравствену установу, с тим да обавеза утврђивања здравствене способности постоји и за друге учеснике у спорту за које је та обавеза утврђена актима националних гранских спортских савеза (став 4).

Чланом 2. Правилника о утврђивању здравствене способности спортиста за обављање спортских активности и учествовање на спортским такмичењима („Сл. гласник РС“, бр. 15/12) прописано је, поред осталог, да:

– општу и посебну здравствену способност спортиста такмичара утврђује надлежна здравствена установа, односно завод надлежан за спорт и медицину спорта, у складу за законом и овим правилником (став 1);

– завод надлежан за спорт и медицину спорта јесте Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије и Покрајински завод за спорт и медицину спорта (став 4).

С обзиром на изнето, мишљење Министарства финансија и привреде је да се од Завода за спорт и медицину спорта Републике Србије могу вршити набавке услуга лекарских прегледа спортиста – стипендиста Министарства омладине и спорта и категорисаних спортиста који се финансирају из буџета Републике Србије, односно да државни органи, организације, установе или друга правна лица која се, у смислу Закона, сматрају наручиоцима, у које спада и Спортски савез Србије, могу са заводом да закључе уговор за набавку наведених услуга без примене Закона, сагласно члану 7. став 1. тачка 1) Закона.

5. Да ли се у случају када Туристичка организација Србије, у оквиру својих послова промоције туризма на иностраном

тржишту, на приоритетним тржиштима ангажује PR агенције, примењује Закон о јавним набавкама и „како би се спроводио поступак с обзиром да су понуђачи странци“?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00098/2013-27 од 31.1.2013. год.)

Чланом 6. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је, поред осталог, да:

– су предмет уговора о јавној набавци услуга услуге наведене у анексима IA и IB који су одштампани уз овај Закон и чине његов саставни део (став 1),

– се на набавку услуга наведених у Анексу IA примењују све одредбе овог закона (став 2).

Анексом IA, под категоријом Број 11. предвиђене су услуге менаџментског консалтинга (осим услуга арбитраже, поравнања и сродних услуга) као услуге на које се Закон примењује.

Чл. 7. и 87. Закона наведене су набавке на које се Закон не примењује. Овим набавкама нису, као разлог за искључење примене Закона, обухваћене набавке према месту у коме се извршавају уговорне обавезе тј. месту где се испоручују добра, пружају услуге или изводе радови.

Како услуге промоције туризма на иностраном тржишту спадају у услуге менаџментског консалтинга и као такве нису изузете од примене Закона, произлази да се набавка наведених услуга врши на начин и под условима прописаним овим законом.

У вези са питањем „како би се спроводио поступак, с обзиром да су понуђачи странци“, Министарство финансија и привреде подсећа да у поступку јавне набавке под једнаким условима могу да учествују домаћи и страни понуђачи и да је

наручилац дужан да у одлуци о покретању поступка јавне набавке, поред осталог, одреди предмет јавне набавке и врсту поступка јавне набавке (члан 28. став 1. тачка 2 Закона). У случају примене рестриктивног, односно преговарачког поступка, одлука треба да садржи и разлоге за примену тог поступка (члан 28. став 2. Закона).

6. Да ли корисник државних шума и обвезник извођења акције сузбијања губара набавку препарата може спровести у преговарачком поступку без објављивања јавног позива сагласно члану 24. Закона о јавним набавкама („јер друга врста поступка не може обезбедити да се препарат благовремено набави и благовремено спроведе акција сузбијања“)?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00088/2013-27 од 29.1.2013. год.)

Чланом 24. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак. Из наведене законске одредбе произлази да се преговарачки поступак без објављивања јавног позива може спроводити под условом да:

– код наручиоца јавне набавке постоји изузетна хитност за набавком одређених добара, услуга или радова,

– је изузетна хитност за набавком тих добара, услуга или радова настала као последица ванредних околности или непредвиђених догађаја,

– наступање ванредних околности или непредвиђених догађаја не зависи од воље наручиоца и

– наручилац због тих околности није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак.

Према члану 8. Закона о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12):

– ванредна ситуација је стање када су ризици и претње или последице катастрофа, ванредних догађаја и других опасности по становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употребити посебне мере, снаге и средства уз појачан режим рада (тачка 1);

– елементарна непогода је догађај хидрометеоролошког, геолошког или биолошког порекла, проузрокован деловањем природних сила, као што су: земљотрес, поплава, бујица, олуја, јаке кише, атмосферска пражњења, град, суша, одроњавање или клизање земљишта, снежни наноси и лавина, екстремне температуре ваздуха, нагомилавање леда на водотоку, епидемија заразних болести, епидемија сточних заразних болести и појава штеточина и друге природне појаве већих размера које могу да угрозе здравље и живот људи или проузрокују штету већег обима (тачка 3);

– ванредни догађај је несрећа изазвана елементарном непогодом и другим несрећама, која може да угрози здравље и животе људи и животну средину; а чије последице је могуће

спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби (тачка б).

Према томе, под ванредним околностима или непредвиђеним догађајима могу се сматрати догађаји и друге опасности по становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или последице није могуће спречити или отклонити редовним деловањем надлежних органа и служби или догађаји које наручилац није могао предвидети и спречити, а настали су без његове кривице.

Законом о шумама („Сл. гласник РС“ бр. 30/10 и 93/12) уређена су, поред осталог, питања која се односе на заштиту шума од биљних болести и штеточина (члан 43), вршење извештајно-дијагнозно прогнозних послова у заштити шума од биљних болести и штеточина (члан 44) и на ванредне мере заштите шума (члан 45). Тако се спровођење мера заштите шума утврђених планом развоја обезбеђује средњорочним планом заштите шума од биљних болести и штеточина, с тим да план обухвата стање биљних болести и штеточина; процену здравственог стања и угрожености шума; процену развоја биљних болести и штеточина; превентивне и репресивне мере у сузбијању; стање средстава (опreme) за заштиту, мере организационе природе, као и обим финансијских средстава за спровођење мера (члан 43. ст. 1. и 3).

У предметном допису наведено је да су „у јесен 2012. године корисници шума извршили снимање стања популације губара“, односно да је „у 2013. години планирано да се средства Буџетског фонда РС, у оквиру послова заштите шума, користе и за финансирање послова механичког сузбијања и авиотретирања штетног организма губара“. По мишљењу Министарства финансија и привреде,

„кратак рок за набавку адекватног биолошког и биотехничког препарата“, не спада у ванредне околности или непредвиђене догађаје, који омогућавају примену члана 24. став 1. тачка 4) Закона. Међутим, Министарство подсећа да је обавеза наручиоца да у сваком конкретном случају јавне набавке оцени испуњеност Законом прописаних услова за спровођење одговарајућег поступка јавне набавке и да одговара за законитост на тај начин спроведеног поступка.

7. Да ли општина Ковин, као наручилац, може да спроведе преговарачки поступак без објављивања јавног позива за услуге чишћења канала са ВП „Подунавље“ ДП Ковин, с обзиром на делатност овог предузећа и мишљење Привредне коморе Србије?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 011-00-00529/2012-27 од 29.1.2013. год.)

1. Према члану 24. став 1. тачка 3) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 116/08, у даљем тексту: Закон) наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку може испунити само одређени понуђач.

Из члана 14. Статута Водопривредног предузећа „Подунавље“ друштвеног предузећа „Ковин“ број: 367 од 16. новембра 2010. године (пречишћени текст) произилази да се наведено водопривредно друштвено предузеће бави водном делатношћу која обухвата: уређење водотока и заштиту од

штетног дејства вода; уређење и коришћење вода и заштиту од загађивања, укључујући и уклањање отпадних вода.

Чланом 5. став 1. тачка 2) Закона прописано је да је предмет уговора о јавној набавци радова пројектовање и извођење радова повезаних са специфичним активностима наведеним у Анексу II, који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део.

Анексом II Грађевински радови разред 50 Зграде и нискоградња група 502 Нискоградња: градња путева, мостова, пруга итд. подгрупом 502.6. Специјализовани грађевински радови повезани са водом обухваћено је одстрањивање отпадних вода.

Уредбом о класификацији делатности („Сл. гласник РС“, бр. 54/10), Сектор Е Снабдевање водом; Управљање отпадним водама Контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности, област 37 Уклањање отпадних вода, грана 37.0 Уклањање отпадних вода, група 37.00 Уклањање отпадних вода обухвата, између осталог, одржавање и чишћење одводних канала и дренажу, укључујући и деблокирање одвода.

Законом о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12, у даљем тексту: Закон) прописано је да:

– су водни објекти, у смислу овог закона, грађевински и други објекти, који заједно са уређајима који им припадају чине техничку, односно технолошку целину, а служе за обављање водне делатности (члан 13. став 1);

– према намени, у водне објекте спадају и водни објекти за заштиту од поплава, ерозија и бујица и водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање (члан 14. тач. 2. и 3);

– су водни објекти за заштиту од поплава (заштитни водни објекти): главни, секундарни и летњи насипи са припадајућим објектима (уставе, црпне станице), кејски и

одбрамбени зидови, растеретни и латерални канали, као и бране са акумулацијама и ретензијама са припадајућим објектима за одбрану од поплава и други објекти за заштиту од поплава (члан 16. став 1);

– су водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода – одводњавање основне каналске мреже за одводњавање и детаљне каналске мреже за одводњавање (члан 17. тач. 1. и 2);

– водно подручје Бачка и Банат обухвата део речног слива реке Дунав, укључујући и делове подсливова Тисе, Тамиша и других банатских водотока на територији АП Војводине (члан 27. ст. 1. и 8);

– ради остваривања циљева утврђених планом управљања водама за одређена водна подручја, у које спада и водно подручје Бачка и Банат, уз претходно прибављену сагласност Министарства, надлежни орган аутономне покрајине доноси програм мера (члан 40. став 1);

– су мере које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, мере које се односе на уређење водотока и заштиту од поплава; заштиту од ерозије и бујица; заштиту од унутрашњих вода, као и потребан обим изградње водних објеката и приоритете њихове реализације (члан 40. став 5);

– је водна делатност делатност од општег интереса (члан 43. став 1);

– водна делатност обухвата: уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода; уређење и коришћење вода и заштиту вода од загађивања (члан 43. став 2);

– уређење водотока, у смислу овог закона, обухвата изградњу и одржавање водних објеката за уређење водотока; извођење радова на одржавању стабилности обала и корита водотока и повећавању, односно одржавању његове пропусне моћи за воду, лед и нанос (члан 44);

– заштита од штетног дејства вода обухвата мере и радове за заштиту од поплава спољним и унутрашњим водама (у даљем тексту: заштита од поплава) и од леда, заштиту од ерозије и бујица и отклањање последица таквог деловања вода (члан 45. став 1);

– ради заштите од поплава обезбеђује се планирање, изградња, одржавање и управљање водним објектима за заштиту од поплава, уређење водотока и извођење других радова и мера, спровођење одбране од поплава и санација последица поплава (члан 52. став 1);

– одбрану од поплава организује и спроводи на водама I реда и на системима за одводњавање у јавној својини јавно водопривредно предузеће, а на водама II реда јединица локалне самоуправе, у складу са општим планом за одбрану од поплава и оперативним планом за одбрану од поплава (члан 53. став 4);

– послови за чије обављање јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу јесу одржавање регулационих и заштитних објеката и пратећих уређаја на њима (члан 112. став 5).

Из евиденције о издатим и одузетим дозволама у области управљања водама коју води Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, произлази да је водопривредном предузећу издато решење бр. 325-00-857/2012-07 од 25. јула 2012. за послове спровођења одбране од поплава; старање о водним објектима; одржавање водних објеката; одржавање мелиорационих објеката; извођење санационих радова и праћење стања водних објеката.

Осим тога, из Наредбе о утврђивању оперативног плана за одбрану од поплава за 2012. годину („Сл. гласник РС“, бр. 7/12 и 116/12, у даљем тексту: Наредба), произлази да ВП „Подунавље“ Ковин обавља послове који се односе на организовање и спровођење одбране од поплава од спољних

вода и загушења ледом на водном подручју „Бачка и Банат“ сектор Д.8. Ковин Деоница Д.8.1. за објекте 3. и 4, док организовање и спровођење одбране од поплава од унутрашњих вода ово предузеће обавља на водном подручју „Бачка и Банат“ на мелиорационом подручју Горњи Дунав за хидромелиорациони систем бр. ГП П 286-ГД П 295. С обзиром да радове за редовно одржавање и обезбеђење функционисања објеката за одбрану од поплава и система за одводњавање из техничких разлога и разлога који су повезани са заштитом искључивих права може на наведеном водном подручју и за наведене објекте извршити само Водопривредно предузеће „Подунавље“ друштвено предузеће „Ковин“, мишљење Министарства финансија и привреде је да се уговор са тим предузећем може закључити у преговарачком поступку без објављивања јавног позива, у складу са чланом 24. став 1. тачка 3) Закона.

2. Истовремено, Министарство финансија и привреде напомиње да је Уставни суд донео Одлуку којом се утврђује да Упутство о условима, начину и поступку издавања потврда да је привредно друштво или друго правно лице једини понуђач предмета јавне набавке у земљи („Сл. гласник РС“, бр. 130/04, 33/05, 30/06, 25/07 и 85/07, у даљем тексту: Упутство) није у сагласности с Уставом и законом („Сл. гласник РС“, бр. 46/10). Ово из разлога што је Мишљење Привредне коморе Србије број: 40/4 од 26. јануара 2012. године, на које је у допису указано, дато на основу тач. 2. и 3. Упутства.

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

1. Да ли се део средстава која Либерално демократска партија добија из буџета за финансирање редовног рада може уплаћивати сваког месеца на наменски рачун код АИК банке а.д. који би био изузет из блокаде, а са којег би банка директно наплаћивала потраживања по основу отплате кредита?

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 401-00-00553/2013-03 од 18.2.2013. год.)

Чланом 16. Закона о финансирању политичких активности („Сл. гласник РС“, бр. 43/2011, у даљем тексту: Закон) прописано је да се средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичких субјеката чији су кандидати изабрани за народне посланике, посланике, односно одборнике одређују на нивоу од 0,15% расхода буџета Републике Србије, расхода буџета аутономне покрајине, односно расхода буџета јединице локалне самоуправе.

Чланом 17. Закона одређено је, између осталог, да се:

– средства из јавних извора расподељују политичким субјектима који су освојили мандате у представничким телима, сразмерно броју гласова обрачунатих на прописани начин (став 1);

– министарство надлежно за послове финансија, односно надлежни орган управе аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, сразмерни део средстава из јавних извора преноси политичким субјектима сваког месеца, до десетог дана у месецу за претходни месец (став 4).

Средства добијена из јавних извора, у износу и на начин како је то прописано чл. 16. и 17. Закона, политички субјекти користе за финансирање редовног рада, који је везан за активности наведене у члану 19. Закона.

Ако политичка странка користи средства супротно члану 19. Закона, казниће се прописаном новчаном казном за прекршај. Законом је предвиђена навчана казна за исти прекршај и за одговорно лице у политичкој странци или другом политичком субјекту, а средства прибављена извршењем прекршаја се одузимају.

С обзиром на изнето, а у вези са питањем да ли се део средстава која Либерално демократска партија добија из буџета за финансирање редовног рада, може уплаћивати сваког месеца на наменски рачун код АИК банке а.д. који би био изузет из блокаде, а са којег би банка директно наплаћивала потраживања по основу отплате кредита, Министарство финансија и привреде указује да Министарство средства из јавних извора која су намењена за финансирање редовног рада политичких субјеката уплаћује

искључиво на рачун који је политички субјекат отворио за ту намену. Такође, Министарство финансија и привреде напомиње да се сва плаћања трошкова везаних за редован рад политичког субјекта врше са тог рачуна.

2. Финансирање редованог рада политичких субјеката чији су кандидати изабрани за одборнике Скупштине Града Ниша, а ради преноса средстава у складу са чл. 16. и 17. Закона о финансирању политичких активности

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 013-00-00001/2013-03 од 15.1.2013. год.)

Из дописа који је достављен произилази да је на локалним изборима за одборнике у Скупштину Града Ниша одржаним маја 2012. године, политичка странка Либерално демократска партија учествовала у коалицији „Чедомир Јовановић – Преокрет“ – ЛДП – СПО – Богата Србија – Заплање моја кућа – Преокрет за Ниш и по окончању избора, а на основу коалиционог споразума, Либерално демократској партији су припала четири одборничка мандата у Скупштини Града Ниша. Након избора, три одборника из политичке странке Либерално демократске партије иступила су из те политичке странке и приступила регистрацији нове политичке странке – Покрет „Нишка прича“, а у Скупштини града образовали нову одборничку групу „Нишка прича“. На тај начин политичка странка Либерално демократска партија је остала без три одборника (сада има само једног одборника), а Покрет „Нишка прича“, који је у поступку регистрације и који као политички субјекат

није учествовао на локалним изборима, добио је три одборника у Скупштини Града.

Чланом 16. Закона о финансирању политичких активности („Сл. гласник РС“, бр. 43/2011, у даљем тексту: Закон) прописано је да се средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичких субјеката чији су кандидати изабрани за народне посланике, посланике, односно одборнике одређују на нивоу од 0,15% расхода буџета Републике Србије, расхода буџета аутономне покрајине, односно расхода буџета јединице локалне самоуправе.

Чланом 17. Закона одређено је, између осталог, да се:

– средства из јавних извора расподељују политичким субјектима који су освојили мандате у представничким телима, сразмерно броју гласова обрачунатих на прописани начин (став 1);

– средства из члана 16. овог закона која добија политички субјекат који је на изборима наступао као коалиција деле се према коалиционом уговору (став 3);

– министарство надлежно за послове финансија, односно надлежни орган управе аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, сразмери део средстава из јавних извора преноси политичким субјектима сваког месеца, до десетог дана у месецу за претходни месец (став 4).

С обзиром на наведене одредбе Закона, а у вези са постављеним питањима: „Да ли одборници Покрета „Нишка прича“ који је у поступку регистрације и који није учествовао на изборима одржаним маја 2012. године, а добио је одборнике у скупштини Града због преласка одборника из једне у другу политичку странку и формирао одборничку групу „Нишка прича“ у Скупштини Града, има право на финансирање редовног рада политичких субјеката у смислу чл. 16. до 19. Закона о финансирању политичких активности, као и да ли политичка странка Либерално демократска партије која је учествовала на локалним изборима и у међувремену остала са једним одборником у Скупштини града, има право на финансирање редовног рада политичких субјеката у смислу чл. 16. до 19. Закона и ако има, за колико одборника“, Министарство финансија и привреде указује на следеће:

– средства добијена из јавних извора у износу и на начин како је то прописано чл. 16. и 17. Закона преносе се политичком субјекту у складу са Записником Градске изборне комисије о утврђеним резултатима избора за одборнике Скупштине Града Ниша који су одржани 6. маја 2012. године, а које је подносиоцу захтева за мишљење доставила Служба за послове Скупштине Града Ниша, Одлуком о утврђивању мандата одборника Скупштине Града Ниша, Одлуком о додели мандата, као и дописом у којем се констатује тачан број мандата који припада сваком од политичких субјеката заступљених на изборним листама које су освојиле мандате одборника.

Опредељење одборника да напусте једну политичку странку и пређу у другу политичку странку, без утицаја је на пренос средстава из јавних извора. Наиме, субјект коме се додељују средства за финансирање редовног рада из јавних извора, јесте политички субјект (политичка странка, коалиција, група грађана) који је учествовао на изборима, и чији су кандидати освојили места у представничком телу.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

ЗАТЕЗНА КАМАТА

1. Начин обрачуна затезне камате у случају када је уговорена валутна клаузула

(Мишљење Министарства финансија и привреде, бр. 412-04-0007/2013-16 од 28.2.2013. год.)

Када је вредност новчане обавезе, вољом уговорних страна, утврђена везивањем за одређену валуту, као у предметном случају (тачка 1.4 став 2. Уговора о продаји друштвеног капитала методом јавне аукције субјекта приватизације „Ниш херц“, Ниш од 29. јула 2008. године), та вредност је иста и пре датума доспећа те обавезе и након њеног евентуалног пада у доцњу, све до момента испуњења. За време доцње, на тако утврђену вредност новчане обавезе, то јест главног дуга, може се обрачунавати затезна камата по стопи прописаној за ту валуту, а не неку другу, с обзиром на један од основних постулата облигационог права да споредна ствар, у овом случају камата, прати судбину главне ствари, у овом случају главног дуга. Неспорна је, с друге стране, чињеница да је валута извршења домаћа валута, српски динар.

Изнети наводи у претходном тексту предвиђени су и чланом 5. Закона о затезној камати („Сл. гласник РС“, бр.

119/12), који прописује да се, у случају када износ дуга гласи на страну валуту, а исплаћује се у динарима, стопа затезне камате утврђује као и стопа затезне камате на износ дуга који гласи на ино-валуту. То је, између осталог, предвиђено и другим позитивним прописима, а нарочито Законом о девизном пословању („Сл. гласник РС“, бр. 62/06 и 31/11), који у члану 2. став 1. тачка 24) предвиђа да „валутна клаузула представља уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици Србији, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате)“.

Истовремено, Министарство финансија и привреде напомиње и да примена стопе затезне камате за валуту која је различита од валуте главног дуга представља не само мењање воље уговорних страна, већ има и тенденцију проузроковања знатно већих трошкова за дужника те обавезе, који нису оправдани природом затезне камате као репарације, односно чињеницом да јој је првенствена улога да обезбеди довођење повериоца у положај који би имао да није било доцње.

Из претходно изнетог следи да се законска затезна камата, у случају када је Уговором предвиђена валутна клаузула, обрачунава на дуг изражен у уговореној валути, док динарска противвредност, на дан измирења дуга, представља обрачунску категорију.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима који су изнети у захтеву. Министарство финансија и привреде напомиње да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, бр. 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/05, 101/07 и 95/10), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

**ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ФЕБРУАРУ МЕСЕЦУ 2013. ГОДИНЕ**

УРЕДБЕ

Уредба о допуни Уредбе о мерама подршке грађевинској индустрији кроз дугорочно стамбено кредитирање у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.
Уредба о утврђивању Програма о распореду и коришћењу средстава субвенције одређених за финансирање Републичке агенције за становање за 2013. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.
Уредба о условима и начину подстицања производње и продаје трактора и прикључних машина за тракторе у Републици Србији у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.
Уредба о изменама Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.
Уредба о утврђивању Програма подршке иновативним брзорастућим малим и средњим предузећима у 2013. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 18 од 26. фебруара 2013. год.
Уредба о накнадама и другим примањима запослених у организацијама обавезног социјалног осигурања	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 18 од 26. фебруара 2013. год.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о измени и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о одређивању царинских органа за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности	Сл. гласник РС, бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.
Правилник о методологији и начину утврђивања трошкова пружања јавне услуге	Сл. гласник РС, бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о форми, минималном садржају информација које треба укључити у проспекат и основни проспекат и оглашавању у вези са проспектом	Сл. гласник РС, бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о информативној пореској пријави	Сл. гласник РС, бр. 16 од 20. фебруара 2013. год.
Правилник о измени Правилника о одређивању царинских органа за царинење одређених врста робе или спровођење одређених поступака	Сл. гласник РС, бр. 18 од 26. фебруара 2013. год.

ОДЛУКЕ

Одлука о распореду и коришћењу средстава за реализацију пројеката Националног инвестиционог плана утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2013. годину	Сл. гласник РС, бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.
Одлука о износивању просечних пондерисаних малопродајних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине	Сл. гласник РС, бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.
Одлука о измени Одлуке о распореду и коришћењу средстава за реализацију пројеката Националног инвестиционог плана утврђених Законом о буџету Републике Србије за 2013. годину	Сл. гласник РС, бр. 14 од 13. фебруара 2013. год.

<p>Одлука о изменама и допунама Одлуке о начину обрачуна и плаћања затезне камате на небаговремено плаћене обавезе банака по основу премије осигурања депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица</p>	<p>Сл. гласник РС, бр. 18 од 26. фебруара 2013. год.</p>
---	--

ОСТАЛО

<p>Статут Народне банке Србије</p>	<p>Сл. гласник РС, бр. 12 од 5. фебруара 2013. год.</p>
------------------------------------	---

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

<p>COMMISSION REGULATION (EEC) No 441/91 of 25 February 1991 concerning the classification of certain goods in the codes 1704 10 19, 1704 10 99, and 9502 10 10 of the Combined Nomenclature and repealing Regulation (EEC) No 1287/83 УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЕЗ) број 441/91 од 25. фебруара 1991. године у вези са сврставањем одређених роба у ознаке 1704 10 19, 1704 10 99 и 9502 10 10 Комбиноване номенклатуре и укидању Уредбе (ЕЕЗ) број 1287/83</p>	<p>Сл. гласник РС, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 41/2013 of 17 January 2013 amending Regulation (EEC) No 441/91 concerning the classification of certain goods in the codes 1704 10 19, 1704 10 99, and 9502 10 10 of the Combined Nomenclature and repealing Regulation (EEC) No 1287/83 УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 41/2013 од 17. јануара 2013. године о изменама и допунама Уредбе (ЕЕЗ) број 441/91 у вези са сврставањем одређених роба у тарифне ознаке 1704 10 19, 1704 10 99 и 9502 10 10 Комбиноване номенклатуре и укидању Уредбе (ЕЕЗ) број 1287/83</p>	<p>Сл. гласник РС, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>

<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 42/2013 of 17 January 2013 amending Regulation (EC) No 1510/96 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 42/2013 од 17. јануара 2013. године о изменама и допунама Уредбе (ЕЗ) број 1519/96 у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 43/2013 of 17 January 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 43/2013 од 17. јануара 2013. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 69/2013 of 23 January 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 69/2013 од 23. јануара 2013. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>
<p>COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 70/2013 of 23 January 2013 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) О СПРОВОЂЕЊУ број 70/2013 од 23. јануара 2013. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 15 од 14. фебруара 2013. год.</p>

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Даница Васиљевић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија и привреде Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132